

Ministerstvo financií SR

Konsolidovaná výročná správa

2015

OBSAH

Úvod.....	1
1. Charakteristika konsolidovaného celku.....	2
1.1 Štruktúra konsolidovaného celku v roku 2015.....	2
1.2 Činnosť organizácií v konsolidovanom celku.....	3
1.3 Dosiiahnuté úspechy v roku 2015	9
1.4 Hlavné ciele v roku 2016.....	10
2. Personálna charakteristika najdôležitejších organizácií v konsolidovanom celku	12
3. Informácie z konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2015	15
3.1 Špecifiká konsolidovaného celku.....	15
3.2 Medziročné zmeny v aktívach a pasívach.....	17
3.3 Informácie o aktívach, pasívach, nákladoch a výnosoch konsolidovaného celku	18
3.4 Udalosti po dni, ku ktorému sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka	21
Záver	22

Prílohy

1. Správa audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2015
2. Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2015

Úvod

Konsolidovaná výročná správa Ministerstva financií SR za rok 2015 podáva sumárny pohľad na činnosť organizácií v konsolidovanom celku a základné ekonomické výsledky z pohľadu konsolidovanej účtovnej závierky. Ide o účtovný dokument, dopĺňajúci skupinu dokumentov, ktoré Ministerstvo financií SR pripravuje väčšinou na základe platnej legislatívy, ale aj na základe vlastnej iniciatívy s cieľom vyššej informovanosti o dianí vo verejných financiách.

Konsolidovaná výročná správa (ďalej len „správa“) Ministerstva financií SR sa zostavuje na základe zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a jej obsah všeobecne definuje § 22b tohto zákona. Správa obsahuje aj konsolidovanú účtovnú závierku konsolidovaného celku Ministerstva financií SR za rok 2015 a správu štatutárneho audítora, ktorý overoval konsolidovanú účtovnú závierku a súlad správy s touto závierkou.

Vzhľadom na to, že Ministerstvo financií SR nie je povinné vypracovávať výročnú správu k individuálnej účtovnej závierke (nemá povinnosť auditu individuálnej účtovnej závierky), predstavuje konsolidovaná výročná správa zdroj auditovaných informácií, čo zvyšuje mieru spoľahlivosti a kvality údajov pre každého používateľa tejto správy.

Správa nie je zameraná na informácie o plnení rozpočtu kapitoly resp. verejnej správy. Tieto informácie obsahuje Záverečný účet kapitoly Ministerstva financií SR a Záverečný účet kapitoly Všeobecnej pokladničnej správy, a to len za tie organizácie ministerstva, ktoré sú zaradené do verejnej správy.

Správa za rok 2015 sa člení na tri hlavné kapitoly. Prvá kapitola predstavuje charakteristiku konsolidovaného celku. Štruktúra konsolidovaného celku ako aj činnosť jednotlivých organizácií je ovplyvnená rozsiahlou legislatívou v podobe zákonov, vyhlášok, opatrení, pokynov a podobne. Keďže ide hlavne o subjekty verejnej správy, je možné očakávať vysokú mieru legislatívnej regulácie činnosti týchto organizácií, čo na druhej strane spôsobuje aj značnú rozmanitosť úloh a cieľov, ktoré musia organizácie v priebehu účtovného obdobia plniť. V rámci tejto kapitoly sú opisované najvýznamnejšie organizácie a ich najdôležitejšie činnosti resp. úlohy.

Druhá kapitola sa zameriava na informácie z personálnej oblasti, podobne ako tomu je aj vo výročných správach korporátnych subjektov. Špecifiká subjektov verejnej správy ako aj rozsiahlosť agendy však dovoľuje poskytnúť len základný obraz o najdôležitejších subjektoch konsolidovaného celku z pohľadu počtu zamestnancov, ich štruktúry, starostlivosti o zamestnancov, benefity a podobne (Ministerstvo financií SR, Finančné riaditeľstvo SR, Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.).

Tretia kapitola obsahuje ekonomické informácie z konsolidovanej súvahy a konsolidovaného výkazu ziskov a strát. Pri opisovaní týchto údajov je nutné si uvedomiť, že nepredstavujú len čistý súčet všetkých aktív, pasív, nákladov a výnosov z jednotlivých individuálnych účtovných závierok organizácií v konsolidovanom celku Ministerstva financií SR. Vzájomné vzťahy na úrovni súvahy a výkazu ziskov a strát boli eliminované, zostatky aktív a pasív a stavy nákladov a výnosov predstavujú hlavne vzťahy voči ostatným subjektom ústrednej správy, verejnej správy ako aj právnickým a fyzickým osobám mimo konsolidovaného celku. V kapitole sú opisované najvýznamnejšie položky aktív, pasív, nákladov a výnosov, ich medziročná zmena ako aj dôvody týchto zmien. Bližší komentár obsahuje samotná konsolidovaná účtovná závierka a jej súčasť poznámky.

Ministerstvo financií SR má v oblasti účtovníctva a výkazníctva verejnej správy nezastupiteľnú úlohu pri stanovovaní legislatívy, predpisov, vzorov účtovných dokumentov, stanovovaní procesu konsolidácie, obstarávania a organizovania auditu konsolidovaných účtovných závierok v ústrednej správe s cieľom zvyšovať ich vypovedaciu hodnotu a neustále sa tak približovať k účtovným postupom uplatňovaných vo vyspelých krajinách Európskej únie ako aj sveta. Vzhľadom k tomu Ministerstvo financií SR každoročne zostavuje aj konsolidovanú účtovnú závierku ústrednej správy za približne 800 organizácií, a súhrnnú výročnú správu, ktorej súčasťou je súhrnná účtovná závierka za približne 8 000 účtovných jednotiek.

Konsolidovaná výročná správa je uložená k nahliadnutiu v sídle Ministerstva financií SR a v elektronickej podobe je uložená na webovom sídle Registra účtovných závierok www.registeruz.sk a na webovom sídle ministerstva www.finance.gov.sk.

1. Charakteristika konsolidovaného celku

1.1 Štruktúra konsolidovaného celku v roku 2015

Konsolidovaný celok Ministerstva financií SR (skrátene „ministerstvo“) tvorí spolu 16 účtovných jednotiek, z toho 1 materská účtovná jednotka a 15 dcérskych účtovných jednotiek. Podľa právnej formy sa v konsolidovanom celku nachádza 11 rozpočtových organizácií a 4 akciové spoločnosti so 100% účasťou štátu zastúpeného účtovnou jednotkou ministerstva a od roku 2015 aj spoločnosť s ručením obmedzeným ako spoločnosť so 100% majetkovou účasťou štátu.

Konsolidovaný celok v roku 2015

Názov organizácie	Právna forma	Podiel na vlastnom imaní	Dátum vzniku	Obdobie prvej konsolidácie
Ministerstvo financií SR	rozpočtová organizácia	-	25.10.1991	2009
Finančné riaditeľstvo SR	rozpočtová organizácia	-	1.1.2012	2012
Štátna pokladnica	rozpočtová organizácia	-	1.1.2003	2009
Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity	rozpočtová organizácia	-	1.2.2003	2009
Správa finančnej kontroly Bratislava	rozpočtová organizácia	-	15.5.1991	2009
Správa finančnej kontroly Zvolen	rozpočtová organizácia	-	22.5.1991	2009
Správa finančnej kontroly Košice	rozpočtová organizácia	-	22.5.1991	2009
Vzdelávacie a doškoloňovacie zariadenie Tatranská Lomnica	rozpočtová organizácia	-	1.7.1996	2009
DataCentrum	rozpočtová organizácia	-	1.1.1976	2009
Úrad na ochranu osobných údajov	rozpočtová organizácia	-	1.9.2002	2009
Kancelária verejného ochrancu práv	rozpočtová organizácia	-	27.3.2002	2009
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	akciová spoločnosť	100 %	17.5.1991	2009
Slovenská konsolidačná, a.s.	akciová spoločnosť	100 %	10.11.1999	2009
TIPOS, národná lotériová spoločnosť, a. s.	akciová spoločnosť	100 %	28.1.1993	2009
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	akciová spoločnosť	100 %	21.1.2002	2012
Slovenská reštrukturalizačná s.r.o.	spol. s ručením obmedzeným	100 %	29.7.2015	2015

Ministerstvo financií SR vykazuje podiely v Exportno-importnej banke Slovenska a Mincovni Kremnica š.p., ktoré však v zmysle § 22a zákona o účtovníctve nevchádzajú za rok 2015 do konsolidovanej účtovnej závierky ministerstva. Konsolidovaný celok sa v roku 2015 rozšíril o jednu dcérsku účtovnú jednotku, ktorá predstavuje aj novú právnu formu v rámci konsolidovaného celku.

Ministerstvo financií SR vzniklo 25.10.1991 na základe zákona č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky, ako nástupnícka organizácia bývalého Ministerstva financií Slovenskej socialistickej republiky. Od 1.1.2002 sa Ministerstvo financií SR riadi zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy. Ministerstvo financií SR je správcom dvoch kapitol štátneho rozpočtu, samotného ministerstva a Všeobecnej pokladničnej správy.

Finančné riaditeľstvo SR vzniklo 1.1.2012, splynutím Daňového riaditeľstva SR a Colného riaditeľstva SR k 31.12.2011 do novej organizácie. Od pojmu Finančné riaditeľstvo SR je nutné odlišovať Finančnú správu, ktorá nepredstavuje samostatnú právnickú osobu. Ide o vzťahy a výkon pôsobnosti Finančného riaditeľstva SR spolu s colnými úradmi, daňovými úradmi a Kriminálnym úradom finančnej správy, ktoré sú preddavkové organizácie Finančného riaditeľstva SR. Finančné riaditeľstvo vzniklo zákonom č. 333/2011 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva.

Štátna pokladnica a Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity vznikli v roku 2003 na základe zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Vznik Štátnej pokladnice a Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity súvisel s reformou riadenia verejných financií v rokoch 2000 – 2005, ktorej hlavným cieľom bolo zvýšiť transparentnosť, stabilitu a zodpovednosť v riadení verejných financií.

Správy finančných kontrol vznikli na základe zákona č. 347/1990 Zb. a od roku 2000 sa riadia samostatným zákonom č. 440/2000 Z. z. o správach finančnej kontroly. Správy finančných kontrol mali rozdelenú pôsobnosť v jednotlivých krajoch v oblasti výkonu vládneho auditu, cenovej kontroly, nakladania s majetkom štátu, porušovania finančnej disciplíny pri nakladaní s prostriedkami zo zahraničia alebo medzinárodných zmlúv a podobne.

Úrad na ochranu osobných údajov vznikol 1.9.2002 zákonom č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov, a od 1.7.2013 sa riadi zákonom č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Cieľom prijatia tejto legislatívy a dôvodom pre vznik Úradu na ochranu osobných údajov bola povinná transpozícia smerníc Európskej únie v oblasti ochrany osobných údajov v predvstupovom období SR za člena EÚ.

Kancelária verejného ochrancu práv ako jediná organizácia vznikla na základe novely ústavného zákona (ústavy SR) v roku 2001. Na základe tejto zmeny došlo k prijatiu zákona č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv. Slovenská republika vytvorením úradu ombudsmana deklarovala plnenie určitého európskeho štandardu výkonu a ochrany ľudských práv ako aj predvstupových podmienok v súvislosti s inštitucionálnou stabilitou ako zárukou demokratického zriadenia a právneho štátu, ako aj dodržiavania ľudských práv a ochrany menšín.

Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s. je 100% dcérskou spoločnosťou Ministerstva financií SR, ktorá vznikla ako špecializovaná banková inštitúcia na podporu malého a stredného podnikania v roku 1991. V roku 2002 sa zmenila jej právna forma zo štátneho peňažného ústavu na akciovú spoločnosť.

Slovenská konsolidačná, a.s. je ďalšou 100% dcérskou spoločnosťou Ministerstva financií SR, ktorej súčasným a jediným predmetom podnikania je konsolidácia pohľadávok verejného sektora podľa zákona č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

TIPOS, národná lotériová spoločnosť, a.s. je 100% dcérskou spoločnosťou Ministerstva financií SR, ktorá prevádzkuje číselné lotérie a internetové hry tvoriace štátnu lotériu a iné hazardné hry podľa zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. je v konsolidovanom celku Ministerstva financií SR od októbra 2012. Do tohto obdobia boli akcie obchodnej spoločnosti vo vlastníctve Fondu národného majetku SR. Rozhodnutím vlády SR č. 481 zo dňa 19.9.2012 sa zrealizoval medzi Fondom národného majetku SR a Slovenskou republikou, v mene ktorej koná Ministerstvo financií SR, bezodplatný prevod 100 % akcií tejto spoločnosti. Dôvodom zmeny akcionára bola aplikácia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s plynom, ktoré neumožňujú, aby subjekty vykonávajúce kontrolu nad prevádzkovateľom prenosovej sústavy zároveň vykonávali kontrolu nad činnosťami výroby elektriny, dodávky elektriny, výroby plynu alebo dodávky plynu alebo si v súvislosti s ňou mohli uplatňovať akékoľvek právo.

Slovenská reštrukturalizačná, s.r.o. je jedinou spoločnosťou s ručením obmedzeným v konsolidovanom celku Ministerstva financií SR. Vznikla 29.7.2015 na základe nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 165/2015 Z. z.¹ za účelom odkupovania pohľadávok od pôvodných nezabezpečených veriteľov voči dlžníkovi v reštrukturalizácii. Jediným spoločníkom a úplným vlastníkom spoločnosti je Slovenská republika zastúpená Ministerstvom financií Slovenskej republiky.

1.2 Činnosť organizácií v konsolidovanom celku

Činnosť organizácií v konsolidovanom celku ministerstva je rôznorodá, pričom najčastejšie ide o úlohy spojené so správou, výberom, nakladaním, rozdeľovaním a zhodnocovaním verejných financií, či už v podobe peňažných prostriedkov alebo aj pohľadávok a dlhodobého majetku. Rozsiahlu oblasť tvoria finančné transakcie ako sú poskytovanie pôžičiek, dotácií, návratných finančných výpomocí, výber a správa daňových a nedaňových príjmov, správa pohľadávok štátu a ďalšie. Niektoré organizácie pôsobia skôr v čisto legislatívnej oblasti, kde na základe príslušnej národnej a medzinárodnej legislatívy vystupujú v pozícii gestora určitých zákonov. Určité zjednodušené rozdelenie organizácií do skupín podľa prevažujúceho charakteru činnosti je uvedené v kapitole 3, pri hodnotení ekonomických ukazovateľov a podielov na konsolidovaných aktívach, pasívach a výsledku hospodárenia. V tejto časti je uvedený stručný prehľad základných úloh a pôsobnosti všetkých organizácií v konsolidovanom celku.

Ministerstvo financií SR

(sídlo: Bratislava, Štefanovičova 5, štatutárny zástupca: minister Ing. Peter Kažimír)

Ministerstvo financií SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov, colníctva, finančnej kontroly, vnútorného auditu a vládneho auditu, informatizáciu spoločnosti, pre oblasť cien a cenovej kontroly s výnimkou cien a cenovej kontroly ustanovenej osobitnými predpismi (oblasť, kde vykonávajú pôsobnosť napríklad samosprávne kraje).

¹ Na vykonanie § 4 ods. 5 zákona č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 87/2015 Z. z.

Všetky činnosti Ministerstva financií SR vedú k hlavným ekonomickým a spoločenským cieľom, ktorými sú hlavne fiškálna konsolidácia a dlhodobá udržateľnosť verejných financií, zdravý hospodársky rast SR a rozvoj spoločnosti, dodržiavanie pravidiel pri nakladaní s verejnými zdrojmi, implementácia finančných nástrojov EÚ. V roku 2015 pokračovalo Ministerstvo financií SR spolu s Finančnou správou v plnení najdôležitejšieho cieľa, a to zníženie daňových a colných únikov a potláčanie šedej ekonomiky.

Z pohľadu členstva SR v Eurozóne je snahou Ministerstva financií SR dodržiavať Maastrichtské kritéria fiškálnej disciplíny, čo znamená dosahovanie bilancie príjmov a výdavkov verejnej správy pod úrovňou 3 % deficitu HDP a dosahovanie úrovne dlhu pod 60 % ročného HDP. V rámci svojej pôsobnosti vypracováva ministerstvo dokumenty akým je napríklad Návrh rozpočtu verejnej správy, Program stability, Národný program reforiem, Správa o vývoji verejných financií ako aj priebežné makroekonomické a daňové prognózy.

Ministerstvo financií SR je správcom dvoch kapitol, ministerstva a Všeobecnej pokladničnej správy. V rámci kapitoly Všeobecná pokladničná správa realizuje ministerstvo finančné vzťahy so subjektmi územnej samosprávy, poskytuje dotácie a návratné finančné výpomoci, spravuje pohľadávky štátu voči zahraničiu a ostatné štátne finančné aktíva. Ministerstvo je zodpovedné za účtovanie a evidenciu transakcií súvisiacich so správou štátneho dlhu na základe informácií od Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity a Štátnej pokladnice, účtovanie daňových príjmov a poplatkov vybraných finančnou správou a ďalšie špecifické operácie štátu.

V oblasti informatizácie spoločnosti plní ministerstvo úlohy:

- tvorba legislatívy a vydávanie štandardov pre informačné systémy verejnej správy,
- riadenie a implementácia Operačného programu informatizácia spoločnosti,
- vypracovávanie koncepcie informatizácie spoločnosti,
- koordinácia bezpečnosti informačných systémov verejnej správy a ďalšie.

Tieto a ďalšie činnosti vedú k cieľu neustáleho zvyšovaniu kvality poskytovaných služieb verejnou správou, približovanie sa občanom, poskytovanie služieb na základe pro-klientskeho prístupu a zefektívniť procesy verejnej správy ich elektronizáciou. Elektronické verejné služby sú poskytované prostredníctvom portálu www.slovensko.sk, pričom klienti majú k dispozícii svoju elektronickú schránku, ktorú používajú na základe občianskeho preukazu s čipom. Od polovice roka 2015 bolo k dispozícii občanom a podnikateľom na území SR približne 400 služieb verejnej správy v čisto elektronickej podobe.

Finančné riaditeľstvo SR (Finančná správa)

(sídlo: Banská Bystrica, Lazovná 63, štatutárny zástupca: prezident finančnej správy Ing. František Imrecze)

Predmetom činnosti finančnej správy v roku 2015 bolo vykonávanie úloh ustanovených zákonom č. 333/2011 Z. z., zákonom č. 479/2009 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti daní a poplatkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 652/2004 Z. z. o orgánoch štátnej správy v colníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná.

Hlavným poslaním finančnej správy je efektívnym výberom a správou cla a daní naplňať príjmovú časť štátneho rozpočtu SR a rozpočtu Európskej únie, ochrana ekonomických záujmov štátu a ochrana výdavkovej časti štátneho rozpočtu SR. Zámery finančnej správy vychádzajú zo zámerov vlády SR, z Programového vyhlásenia vlády SR, strategických zámerov Ministerstva financií SR a priorít vedenia finančnej správy.

Finančná správa

- plní úlohy, v oblasti zamedzovania porušovania colných a daňových predpisov,
- vykonáva colný dohľad nad tovarom v rámci colného územia EÚ, v oblasti správy nepriamych daní, daňového dozoru nad tovarmi podliehajúcimi spotrebným daniam,
- vykonáva dohľad nad dodržiavaním všeobecne záväzných právnych predpisov, predpisov EÚ a medzinárodných zmlúv, ktorými zabezpečuje realizáciu obchodnej politiky, colnej politiky, daňovej politiky a spoločnej poľnohospodárskej politiky pri obehu tovaru v styku s tretími krajinami,
- vykonáva vzájomnú medzinárodnú pomoc a spoluprácu pri správe cla a daní a pri vymáhaní finančných pohľadávok,
- plní úlohy v oblasti colných taríf, colných sadzieb, colnej hodnoty, nomenklatúrneho zatriedňovania tovaru, pôvodu tovaru, štatistiky obchodu s tretími krajinami a obchodu medzi členskými štátmi EÚ,
- plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými predpismi.

Štátna pokladnica

(sídlo: Bratislava, Radlinského 32, štatutárny zástupca: riaditeľ RNDr. Dušan Jurčák)

Štátna pokladnica predstavuje systém komplexného finančného manažmentu verejných financií a riadenia hotovosti, dlhu a investovania krátkodobých prebytkov likvidity verejného sektora. Zabezpečuje najmä centralizáciu príjmov a realizáciu verejných rozpočtov, správu pohľadávok a záväzkov štátneho rozpočtu a dennú likviditu štátneho rozpočtu. Tieto ciele dosahuje prostredníctvom vykonávania:

- platobného styku pre klientov,
- finančného plánovania, účtovníctva a zberu výkazníctva,
- riadenia aktív, výdavkov a hotovosti,
- riadenia dlhu.

Klientom Štátnej pokladnice je každá štátna rozpočtová a príspevková organizácia, štátny fond, Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, verejná vysoká škola, vyšší územný celok a ich rozpočtové a príspevkové organizácie a ďalšie subjekty verejnej správy. Dobrovoľným klientom môže byť napríklad obchodná spoločnosť štátu, alebo subjekt verejnej správy na základe písomnej dohody (obec). Štátna pokladnica poskytuje svojim klientom štandardné služby v oblasti vedenia a správy účtov, a platobné služby. K 31.12.2015 bolo v Štátnej pokladnici evidovaných 2 30 aktívnych klientov a 4 750 aktívne komunikujúcich používateľov. Spolu k ultimu roka 2015 viedla Štátna pokladnica 17 641 klientskych účtov a k hromadným účtom evidovala 2 086 772 podúčtov. V roku 2015 spracovala 48,72 mil. platobných operácií.

Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity

(sídlo: Bratislava, Radlinského 32, štatutárny zástupca: riaditeľ Ing. Daniel Bytčánek)

Hlavnou úlohou Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity v rámci systému štátnej pokladnice je zabezpečovanie činnosti súvisiacich s operatívnym riadením štátneho dlhu, riadením likvidity štátu a celého systému štátnej pokladnice, riadenie finančných rizík a vykonávanie finančných operácií na finančnom trhu. Agentúra vykonáva v mene Ministerstva financií SR nasledujúce činnosti:

- organizuje a realizuje splácanie štátneho dlhu,
- zabezpečuje vydávanie štátnych cenných papierov,
- vykonáva vypořádavanie obchodov s cennými papiermi,
- vykonáva výplatu menovitých hodnôt a výnosov zo štátnych cenných papierov,
- vykonáva zabezpečovacie prevody cenných papierov,
- vykonáva finančné operácie s investičnými nástrojmi súvisiacimi s riadením štátneho dlhu vrátane operácií s finančnými derivátmi súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu a likvidity a ďalšie.

Pri plnení uvedených činností spolupracuje Agentúra najmä s Ministerstvom financií SR a Štátnou pokladnicou. Hlavným dokumentom o ktorý sa opiera výkon činnosti Agentúry je stratégia riadenia štátneho dlhu², schválená Ministerstvom financií SR na príslušné obdobie. Ide o nosný dokument zachytávajúci súčasný stav ekonomiky SR, vývoja hospodárenia s verejnými financiami, situáciu na medzinárodných finančných trhoch a z toho predikované ciele v oblasti vydávania štátnych cenných papierov a ich splácania.

Správy finančnej kontroly

(sídlo: Bratislava, Drieňova 34, štatutárny zástupca: riaditeľka Judr. Oľga Polášková; Zvolen, T.G. Masaryka 10, štatutárny zástupca: riaditeľ Ing. Radoslav Hudák; Košice, Komenského 52, štatutárny zástupca: riaditeľ Ing. Pavol Gallo)

Pôsobenie správ finančnej kontroly bolo rozdelené podľa územných obvodov Bratislavského kraja, Trnavského kraja a Nitrianskeho kraja (SFK Bratislava), Banskobystrického kraja, Trenčianskeho kraja a Žilinského kraja (SFK Zvolen), Košického kraja a Prešovského kraja (SFK Košice). Ministerstvo však môže poveriť správy finančnej kontroly výkonom svojej činnosti aj mimo ich územnej pôsobnosti. Hlavnou náplňou správ finančnej kontroly bolo:

- výkon vládneho auditu a cenovej kontroly,
- výkon auditu nakladania s majetkom štátu, vládneho auditu distribúcie a predaja kolkových známok a evidencie, zúčtovania a vrátenia poplatkov,
- rozhodovanie v konaní o porušení finančnej disciplíny pri nakladaní s prostriedkami zo zahraničia, poskytnutými na základe medzinárodných zmlúv, s prostriedkami zo štátneho rozpočtu,

² <https://www.ardal.sk/sk/o-nas/strategia-riadenia-dlhu>

- kontrola vyberania súdnych poplatkov,
- preverovanie skutočností, ktoré zakladajú dôvod pre zavedenie nútenej správy v obciach podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov,
- ukládanie a vymáhanie sankcií za porušenie finančnej disciplíny a ďalšie úlohy podľa platnej legislatívy.

K 31.12.2015 boli správy finančnej kontroly zrušené zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Týmto zákonom zároveň vznikol k 1.1.2016 nový Úrad vládneho auditu, ktorý prevzal činnosť správ finančnej kontroly.

DataCentrum

(sídlo: Bratislava, Cintorínska 5, štatutárny zástupca: riaditeľ Ing. Mojmír Kollár)

DataCentrum plní funkciu informačného centra pre rezort Ministerstva financií SR. Koordinuje, gestoruje a metodicky usmerňuje tvorbu koncepcie rozvoja informačného systému rezortu, rozvoj informačného systému rezortu MF SR a jeho častí v procese jeho tvorby, aktualizácie a realizácie. Formuluje štandardy, metodické, organizačné a legislatívne podmienky pre integráciu, vzájomnú prepojitelnosť častí informačného systému rezortu MF SR a pre bezpečnosť informačného systému rezortu MF SR.

DataCentrum prostredníctvom špecializovaného organizačného útvaru CSIRT.SK (Computer Security and Incident Response Team) plní funkcie súvisiace s postavením národného CSIRT.SK, t.j. kooperuje so zahraničnými sesterskými organizáciami a reprezentuje Slovenskú republiku v oblasti informačnej bezpečnosti na medzinárodnej úrovni a poskytuje kontaktné miesto pre zahraničných partnerov upozorňujúcich na informačno-bezpečnostné incidenty zasahujúce národnú informačnú komunikačnú infraštruktúru Slovenskej republiky (NIKI).

Od 1.1.2014 je DataCentrum poskytovateľom a overovateľom výstupov z Registra účtovných závierok.

DataCentrum je prevádzkovateľom viacerých informačných systémov slúžiacich pre riadenie verejných financií ako napríklad IS Štátnej pokladnice, Rozpočtový informačný systém, Informačný systém pre účtovanie fondov, Centrálny konsolidačný systém, Register účtovných závierok, Rozpočtový informačný systém pre územnú samosprávu a ďalšie. V súvislosti s tým sa stará o všetky súvisiace technické a softvérové prostriedky inštalované v DataCentre.

Pre zabezpečenie služieb klientom používajúcim dané informačné systémy prevádzkuje Centrum podpory užívateľov, ktoré poskytuje klientom odborné rady pri práci s informačnými systémami a rieši technické problémy s prístupmi a ich funkcionalitami týchto systémov.

VDZ VS Financie Tatranská Lomnica

(sídlo: Vysoké Tatry, Tatranská Lomnica 128, štatutárny zástupca: riaditeľka Ing. Dagmar Tešliarová)

Vzdelávacie a doškoľovacie zariadenie VS Financie – Tatranská Lomnica plní nasledovné úlohy:

- zabezpečuje materiálno-technické zázemie vzdelávania, odbornej prípravy a jazykovej prípravy zamestnancov rezortu Ministerstva financií SR,
- zabezpečuje materiálno-technické zázemie akreditovanej vzdelávacej aktivity a iných odborných aktivít organizovaných Ministerstvom financií SR, pre zamestnancov verejnej správy,
- zabezpečuje rekreačné pobyty zamestnancov rezortu Ministerstva financií SR.

Organizácia zabezpečuje uvedené úlohy celoročne tak, aby boli školiace a ubytovacie kapacity využité v maximálnej miere. Služby VDZ VS Financie Tatranská Lomnica využívajú aj ostatné rozpočtové organizácie rezortu Ministerstva financií SR.

Úrad na ochranu osobných údajov

(sídlo: Bratislava, Hraničná 12, štatutárny zástupca: riaditeľka JUDr. Eleonóra Kročianová)

Úrad na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky je orgánom štátnej správy s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorý vykonáva dozor nad ochranou osobných údajov a podieľa sa na ochrane základných práv a slobôd fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov. Úrad je vecne príslušný na výkon dozoru nad spracúvaním osobných údajov, ak:

- ide o osobné údaje fyzickej osoby (nie právnickej osoby) a
- osobné údaje sú systematicky spracúvané úplne alebo čiastočne automatizovanými prostriedkami spracúvania alebo inými prostriedkami spracúvania, ktoré sú súčasťou systému alebo sú určené na spracúvanie v informačnom systéme.

Všeobecne úrad v zmysle príslušnej legislatívy o ochrane osobných údajov vykonáva nasledovné úlohy:

- vedie register zodpovedných osôb (oprávnená osoba s právom prístupu do informačných systémov),
- sleduje stav ochrany osobných údajov, plnenie oznamovacej povinnosti, osobitnú registráciu informačných systémov a vedenie evidencie o informačných systémoch,
- poskytuje konzultácie v oblasti ochrany osobných údajov,
- vykonáva kontrolu spracúvania osobných údajov v informačných systémoch,
- vykonáva skúšky zodpovedných osôb a vydáva potvrdenia o ich absolvovaní a ďalšie.

Kancelária verejného ochrancu práv

(sídlo: Bratislava, Nevädzová 5, štatutárny zástupca: riaditeľka JUDr. Jana Dubovcová)

Podľa zákona o verejnom ochrancovi práv je jeho úlohou ochrana základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb pri konaní, rozhodovaní alebo nečinnosti orgánov verejnej správy, ak je toto ich konanie, rozhodovanie alebo nečinnosť v rozpore s právnym poriadkom alebo princípmi demokratického a právneho štátu. Pôsobnosť verejného ochrancu práv sa vzťahuje na:

- orgány štátnej správy,
- orgány územnej samosprávy,
- na právnické osoby a fyzické osoby,

ktoré podľa osobitného zákona rozhodujú o právach a povinnostiach fyzických osôb, právnických osôb v oblasti verejnej správy, alebo do práv a povinností fyzických osôb, právnických osôb v oblasti verejnej správy inak zasahujú.

Pôsobnosť verejného ochrancu práv sa nevzťahuje na:

- Národnú radu Slovenskej republiky,
- prezidenta Slovenskej republiky,
- vládu Slovenskej republiky (ako na kolektívny orgán),
- Ústavný súd Slovenskej republiky a Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky,
- spravodajské služby,
- na rozhodovacie právomoci vyšetrovateľov Policajného zboru, prokuratúru a na súdy s výnimkou orgánov riadenia a správy súdov a dôvodov predpokladajúcich disciplinárne previnenie sudcu a prokurátora,
- na veci operačnej a mobilizačnej povahy.

Slovenská konsolidačná, a.s.

(sídlo: Bratislava, Cintorínska 21, štatutárny zástupca: gen. riaditeľ Ing. Michal Pôbiš)

Slovenská konsolidačná, a.s. vznikla uznesením vlády SR č. 908/1999 k návrhu prvej etapy pred privatizačnej reštrukturalizácie vybraných bánk. Hlavným cieľom po jej vzniku bolo vysporiadanie klasifikovaných pohľadávok postúpených od jej portfólia z reštrukturalizovaných bánk. Od roku 2002 začala spoločnosť realizovať proces budovania vlastnej správy pohľadávok. Vláda SR v roku 2005 rozhodla, že formou postúpenia pohľadávok do spoločnosti budú riešené pohľadávky daňových a colných úradov, pohľadávky Sociálnej poisťovne a spoločnosti Veriteľ, a.s., ktoré prevzala zo zdravotných poisťovní a nevyrovnaných pohľadávok likvidovanej Slovenskej inkasnej, s.r.o., ako aj zostávajúce pohľadávky Fondu národného majetku SR.

V Programovom vyhlásení vlády SR na obdobie rokov 2010-2014 bola prijaté rozhodnutie, že: „Vláda SR *zásadne zvýši efektívnosť vymáhania pohľadávok štátu* jednotným koordinovaným postupom v gescii Ministerstva financií SR“.

Dňa 1.1.2015 nadobudol účinnosť zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Predmetom úpravy tohto zákona sú dve oblasti, a to správa pohľadávok štátu, ktorú doteraz vykonávali správcovia pohľadávok štátu podľa zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu a konsolidácia pohľadávok štátu.

Zákon predpokladá efektívnejšie vymáhanie pohľadávok štátu jednotným a koordinovaným postupom a upravuje nakladanie s pohľadávkami štátu jednak správcami majetku štátu, ako aj konsolidáciu pohľadávok štátu, ktorú bude vykonávať právnická osoba so 100% majetkovou účasťou štátu. V zmysle zákona sa Slovenská konsolidačná, a.s. stala dňom 14.2.2015 poverenou osobou pre konsolidáciu pohľadávok verejného sektora. Jediným predmetom podnikania Slovenskej konsolidačnej, a.s. je konsolidácia pohľadávok verejného sektora podľa zákona o pohľadávkach štátu.

K 31.12.2015 Slovenská konsolidačná, a.s. spravovala vo svojom portfóliu 646 539 pohľadávok voči 222 tis. dlžníkom v nominálnej hodnote 3 115 919 901,27 eur.

Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.

(sídlo: Bratislava, Štefánikova 27, štatutárny zástupca: riaditeľ Ing. Dušan Tomašec)

Činnosť Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a.s. sa zameriava na podporu malého a stredného podnikania v Slovenskej republike, poľnohospodárskych subjektov, ale aj na financovanie miest a obcí a obnovu bytových domov. Podporu realizuje prostredníctvom úverových produktov (priame úvery, úvery pre poľnohospodárov, mikroúvery, obnova bytového fondu a ďalšie), záručných programov (bankové záruky, záruky na finančné úvery a podobne) a vkladových produktov (bežné účty, termínované účty, účty s povoleným prečerpaním).

Od druhej polovice roku 2013 SZRB ponúka zvýhodnené úvery vďaka portfóliovej záruke JEREMIE, pričom medzi najväčšie benefity patrí ľahší prístup k úverovým zdrojom, či už prostredníctvom zníženej úrokovej sadzby a poplatku, ako aj zníženej požiadavky na zabezpečenie úveru.

V priebehu roku 2015 banka vyvíjala činnosti v zmysle uznesenia Vlády SR, súvisiaceho so schváleným postupom implementácie finančných nástrojov cez Slovenský investičný holding v programovacom období 2014 – 2020. Integrácia príslušných finančných nástrojov v jednej inštitúcii by mala zabezpečiť zefektívnenie procesov, ako aj nakladania s prostriedkami z Európskych štrukturálnych a investičných fondov alokovaných pre SR.

TIPOS, národná lotériová spoločnosť, a. s.

(sídlo: Bratislava, Brečtanová 1, štatutárny zástupca: riaditeľ Ing. Ján Barczy)

Spoločnosť prevádzkuje štátnu lotériu, okamžité lotérie (napríklad stieracie žreby) a ďalšie lotérie a stávkové hry na základe individuálnych licencií udelených Ministerstvom financií SR. Pri svojej činnosti sa riadi zákonom č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

V roku 2013 priniesla spoločnosť na trh Národnú bločkovú lotériu, ktorej cieľom bolo obmedziť priestor pre daňové úniky a tiež zvýšiť povedomie verejnosti o právach pri poskytovaní služieb a predaji tovaru. V roku 2015 bolo zaregistrovaných do tejto lotérie 40 304 936 pokladničných dokladov, (v roku 2014: 61 049 271)

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.

(sídlo: Bratislava, Mlynské Nivy 59/A, štatutárny zástupca: riaditeľ Ing. Miroslav Stejskal)

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. pôsobí ako prevádzkovateľ prenosovej sústavy v Slovenskej republike. Spoločnosť je členom medzinárodnej skupiny Európskej siete prevádzkovateľov prenosových sústav ENTSO-E, aktívne podporuje integráciu trhov a cezhraničnú kooperáciu s okolitými prenosovými sústavami. Garantuje bezpečnú a spoľahlivú prevádzku, vyrovnanú elektricko-energetickú bilanciu, zabezpečuje tranzit, export a import elektriny.

Od roku 2011 prostredníctvom 100% dcérskej spoločnosti OKTE, a.s. vykonáva funkciu organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a zúčtovateľa odchýlky. Dňa 30.11.2015 bola spoločnosť OKTE, a.s., určená Úradom pre reguláciu sieťových odvetví za nominovaného organizátora trhu s elektrinou na vykonávanie činnosti jednotného prepojenia denných a vnútrodených trhov s elektrinou. OKTE, a. s., sa vo funkcii nominovaného organizátora trhu s elektrinou aktívne podieľa a spolupracuje na činnostiach spojených s vývojom, implementáciou a prevádzkou jednotného prepojenia denných a vnútrodených trhov s elektrinou v rámci Európskej únie podľa nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia (nariadenie CACM).

Slovenská reštrukturalizačná, s.r.o.

(sídlo: Bratislava, Cintorínska 21, štatutárny zástupca: Konateľ JUDr. Peter Miššík)

Spoločnosť bola založená Slovenskou republikou zastúpenou Ministerstvom financií SR dňa 20.7.2015 na základe nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 165/2015 Z. z. zo dňa 8.7.2015 na vykonanie § 4 ods. 5 zákona č. 384/2011 Z. z. o osobitnom odvode vybraných finančných inštitúcií a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 87/2015 Z. z. Spoločnosť vznikla zápisom do obchodného registra dňa 29.7.2015. Vznik spoločnosti je výsledkom prijatých opatrení, ktoré systémovo riešena nároky neuspokojených nezabezpečených veriteľov z reštrukturalizácie. Spoločnosť odkupuje nezabezpečené pohľadávky voči dlžníkovi v reštrukturalizácii za odplatu a to vo výške, ktorá neprevyšuje 50 % celkovej sumy zistených nezabezpečených pohľadávok, najviac však za odplatu vo výške 200 000 eur za všetky nezabezpečené pohľadávky jedného pôvodného nezabezpečeného veriteľa. Odkupovanie pohľadávok sa uskutočňuje na základe verejných výziev, zverejnených v dennej tlači a na webovom sídle spoločnosti, kde sú určené reštrukturalizačné konania, ktorých sa príslušná výzva týka, ako aj podmienky odkupovania pohľadávok.

1.3 Dosiachnuté úspechy v roku 2015

Ministerstvo financií SR kládlo v roku 2015 dôraz na pokračovanie konsolidácie verejných financií, prípravu a realizáciu ďalších opatrení na podporu boja proti daňovým únikom, zefektívnenie výberu daní, opatrenia na zlepšenie čerpania prostriedkov z rozpočtu EÚ, elektronizáciu verejnej správy a ďalšie.

Pokračujúca konsolidácia verejných financií SR

Deficit verejnej správy za rok 2015 dosiahol na základe jesennej notifikácie údajov zo strany Eurostatu 2,7 % HDP a dlh verejnej správy dosiahol 52,5 % HDP. Maastrichtské kritériá fiškálnej disciplíny pre krajiny EÚ tak boli splnené a snaha znižovať deficit verejnej správy smerom k štrukturálne vyrovnanému rozpočtu (MTO) bude pokračovať v nasledujúcich rokoch. Výška deficitu financií verejnej správy je síce vyššia ako bola jeho rozpočtovaná úroveň (2,49 %) avšak vplyv na výslednú úroveň deficitu malo najmä rozhodnutie Eurostatu nezapočítať niektoré transakcie do príjmovej časti verejných financií a tým sa zhoršila očakávaná bilancia za rok 2015 o 0,4 % HDP. Na druhej strane slovenská ekonomika dosiahla vyššiu rast HDP, než s akým sa uvažovalo pri tvorbe rozpočtu pre rok 2015, čo pomohlo znížiť výsledný deficit.

Verejné financie sa napriek tomu v roku 2015 vyvíjali pozitívnym smerom, rástli daňové príjmy a naštartovalo sa čerpanie EÚ prostriedkov, čo na jednej strane zvyšuje výdavky štátneho rozpočtu na spolufinancovanie, na druhej strane umožnilo čerpať niekoľko násobne vyššie prostriedky z rozpočtu EÚ, ktoré sú nenávratného charakteru.

Rast slovenskej ekonomiky dosiahol podľa predbežných údajov 3,6 % HDP, čo predstavuje najrýchlejší rast za posledných päť rokov. Hlavný príspevok k rastu HDP tvorili investície, na ktoré vplývalo zrýchlené čerpanie EÚ fondov z konca programového obdobia 2007 – 2013. Zlepšujúci sa trh práce a pokles cenovej hladiny podporili rast reálnych príjmov domácností. Spotreba domácností tak zaznamenala priaznivý vývoj už druhý rok po sebe a rástla vyše 2 %.

Pozitívne hospodárenie zaznamenal aj samotný štátny rozpočet, ktorý bol v hotovostnom vyjadrení nižší oproti schválenému o 1 051 mil. eur, a dosiahol tak schodok 1 932 mil. eur (rok 2014: 2 923 mil. eur).

Stabilná dôvera v ekonomiku SR

V roku 2015 sa nielen udržala ale aj posilnila dôvera investorov v Slovenskú ekonomiku, verejné financie a politické smerovanie, ktorá je vyjadrená aj udelenou úrovňou ratingu medzinárodných ratingových agentúr. Napríklad podľa spoločnosti Moody's od novembra 2014 na úrovni A2 stabilný výhľad, rovnako ako aj podľa spoločnosti Fitch. Ratingová agentúra Standard & Poor's zvýšila rating Slovenskej republiky o jeden stupeň z „A“ na „A+“ so stabilným výhľadom. K tomuto pozitívnemu kroku pristúpila na základe doteraz dosiahnutých výsledkov a s očakávaním pokračovania v ozdravovaní verejných financií, znižovania verejného dlhu a silnejúceho ekonomického rastu opierajúceho sa o solídnu domácu spotrebu.

Čerpanie EÚ fondov

Príjmy Slovenskej republiky z rozpočtu EÚ tvoria zahraničné transfery a zahraničné granty poskytnuté z rozpočtu EÚ. Príjmy zo zahraničných transferov boli rozpočtované na rok 2015 vo výške 3 272 mil. eur. Po úprave sa rozpočet zahraničných transferov zvýšil na úroveň 4 271 mil. eur. Skutočné plnenie príjmov SR z rozpočtu EÚ bolo vo výške 4 288 mil. eur. Príjem SR z rozpočtu EÚ v roku 2015 dosiahol v porovnaní s predošlým obdobím viac ako 3 násobnú úroveň a je historicky najvyšším ročným príjmom z rozpočtu EÚ³.

Čistá finančná pozícia Slovenskej republiky voči rozpočtu EÚ za rok 2015 sumu 3 593 mil. eur, čo predstavuje medziročný nárast o 3 113 mil. eur. Celkovo prijala Slovenská republika od svojho vstupu do EÚ prostriedky vo výške 18 417 mil. eur a odvieďla do spoločného rozpočtu EÚ 7 592 mil. eur, čistá pozícia tak činí kladné saldo vo výške 10 824 mil. eur.

K tomuto historicky najvyššiemu čerpaniu prispeli zavedené opatrenia na podporu efektívneho predkladania žiadostí a kontroly zo strany zodpovedných orgánov, čo viedlo k zníženiu rizika nepreplatenia prostriedkov zo strany Európskej komisie (EK) a odblokovaniu platieb niektorých operačných programov zo strany EK. K 31.12.2015 bolo ukončené oprávnené obdobie pre realizáciu výdavkov na úrovni prijímateľov. Dočerpanie prostriedkov 2. programového obdobia 2007 – 2013 bude prebiehať aj v nasledujúcich rokoch a zaslaním záverečnej dokumentácie k 31. marcu 2017 sa začne s EK proces uzatvárania tohto programového obdobia.

Pokračujúca informatizácia verejnej správy

Inovácie a digitálne technológie sa stávajú súčasťou každodenného života domácností na Slovensku, napreduje aj používanie internetu a elektronických služieb. V rámci plnenia úloh elektronizácie verejnej správy, ktoré vyplývalo z

Programového vyhlásenia vlády SR, medzinárodných záväzkov a strategických zámerov bolo v roku 2015 veľa projektov elektronizácie verejnej správy ukončených, uvedených do produktívnej prevádzky alebo bola rozšírená funkcionálna už existujúcich, napríklad:

- uvedenie do prevádzky nového daňového informačného systému SFS-SD tak, aby pružne reagoval na zmeny vyplývajúce z legislatívy a následný vývoj nastavbových aplikácií.
- Elektronické služby centrálného elektronického priečinka (CEP) - presmerovanie elektronickej komunikácie cez elektronickú podateľňu ES CEP
- Portál finančnej správy
- Administratívny informačný systém
- Register účtovných závierok – elektronický zber primárnych údajov
- E-kolok - nový koncept platenia správnych a súdnych poplatkov. Vzhľadom na úspešnú pilotnú prevádzku v Bratislavskom kraji bola dňa 18.2.2015 spustená v rámci finančnej správy na celom Slovensku riadna prevádzka tohto platobného systému.
- Kontrolný výkaz DPH - jeden z nástrojov boja proti daňovým podvodom pre platiteľov DPH

1.4 Hlavné ciele v roku 2016

Každá organizácia v konsolidovanom celku si stanovuje vlastné ciele pre nasledujúce účtovné obdobia na základe predpokladaného vývoja organizácie a oblasti, v ktorej pôsobí. Často krát svoje budúce rozvojové zámery a ciele spracovávajú do strategických dokumentov, ktoré sú podmienené hlavne legislatívnou reguláciou, medzinárodnými požiadavkami napr. zo strany EÚ, hospodárskym smerovaním vlády SR a podobne.

Napríklad Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. má schválený Program rozvoja SEPS, ktorý je základným dokumentom opisujúcim základné investičné potreby do roku 2030. Program rozvoja SEPS na roky 2016-2025 je základným podkladom pre tvorbu Desiatročného plánu rozvoja sústavy (na základe platnej legislatívy), Finančné riaditeľstvo SR má vypracovanú Konceptiu rozvoja finančnej správy na roky 2014-2020, ktorá vychádza zo Stratégie rozvoja finančnej správy, Konceptie reformy daňovej a colnej správy s výhľadom zjednotenia výberu daní, cla a poistných odvodov, Konceptiu boja proti daňovým podvodom na dani z pridanej hodnoty, Akčný plán boja proti daňovým podvodom na roky 2013 až 2016 a podobne .

Samotné Ministerstvo financií SR spracováva dokumenty už skôr spomenuté v tomto texte, ako napríklad Program stability, Národný program reforiem SR, Návrh rozpočtu verejnej správy 2017-2019, Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2016 - 2020 a ďalšie. V kontexte týchto dokumentov, ktoré najväčšou mierou ovplyvňujú činnosť ostatných organizácií nielen v konsolidovanom celku Ministerstva financií SR, je možné identifikovať najmä tieto spoločné ciele:

- trh práce, podpora tvorby pracovných miest
- odstraňovanie rozdielov medzi regiónmi
- boj proti korupcii
- efektívna verejná správa

Z konkrétnych cieľov, ktoré sa majú splniť na základe Národného programu reforiem SR vyplynuli pre rok 2016 nasledovné opatrenia v oblasti ekonomiky, sociálnej agendy a verejnej správy (výber z Národného programu reforiem SR³):

- Fiškálna politika a verejné financie
- Pokračovať v postupnom znižovaní deficitu verejnej správy, hodnotenie efektívnosti verejných výdavkov pomocou nových nástrojov pre dosiahnutie vyrovnaného rozpočtu ako aj pre zvýšenie hodnoty za peniaze, zlepšenie efektívnosti výberu daní prijatím zmien v daňovom systéme. Vzdelávanie, veda a inovácie
Opatrenia v školstve zamerané na zvyšovanie atraktivity učiteľského povolania zvyšovaním platov učiteľov, rozšírením kapacít materských škôl, propagáciou duálneho vzdelávania a podporou začleňovania marginalizovaných komunít.
- Zamestnanosť, dôchodkový systém a sociálna inklúzia

Vytvorenie 100 tis. pracovných miest na trhu práce, sprísnenie podmienok pri poskytovaní sociálnych dávok na aktiváciu ľudí bez práce, podpora subjektov sociálnej ekonomiky, podpora integrácie ťažšie

³ <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=5197>

zamestnateľných skupín uchádzačov o zamestnanie (UoZ) zmenami v službách zamestnanosti a zavedením nových nástrojov aktívnej politiky trhu práce (AFTP),

Pokračovanie v národných projektoch zameraných na podporu komunitných centier a terénnej sociálnej práce v obciach s marginalizovanými rómskymi komunitami (MRK).

- Dopravná infraštruktúra a elektronické komunikácie

Výstavba úsekov diaľnic a rýchlostných ciest a výstavba, obnova a údržba ciest I. triedy.

- Modernizácia verejnej správy a podnikateľské prostredie

Zjednodušenie poskytovania služieb občanom zabezpečovaných štátom, otváranie ďalších približne 30 klientskych centier pre styk miestnej a špecializovanej štátnej správy s verejnosťou, viac transparentnosti na všetkých stupňoch od prijímania zamestnancov až po odmeňovanie.

- Transparentná spoločnosť a vymožitelnosť práva

Zefektívňovanie súdnictva špecializáciou súdnej sústavy a sudcov, zvýšením kompetencií vyšších súdnych úradníkov a revíziou Občianskeho súdneho poriadku, rekodifikáciou civilného procesu,

Zvýšenie transparentnosti prijatím účinného protischránkového zákona a zverejňovaním informácií o hospodárení štátnych firiem a rozhodovaní samospráv.

- Zdravie

Postupná centralizácia obstarávania štátnych nemocníc na úrovni MZ SR a zverejňovanie porovnávacích cenníkov,

Prijatie nových pravidiel obstarávania zdravotníckej techniky s využitím cenových benchmarkov a povinné externé finančné audity,

Zefektívnenie procesu financovania zdravotných zariadení zavedením platby za diagnostickú skupinu, posilnenie primárnej zdravotnej starostlivosti a zavedenie integrovaného modelu poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Predsedníctvo SR v Rade Európskej Únie (SK PRES 2016)

V rámci predsedníckeho tria, spolu s Holandskom (*NL*) a Maltou (*MT*) **v druhej polovici roku 2016 Slovenská republika predsedá Rade Európskej únie.**

Nevyhnutnou podmienkou pre úspešné zvládnutie predsedníctva v Rade EÚ (*EU PRES*) je dôsledná, včasná a komplexná príprava, ktorá kladie zvýšené nároky na štátnu správu a v prípade historicky prvého predsedníctva našej krajiny je porovnateľná s prípravou na vstup do EÚ. V roku 2015 vrcholila príprava v organizačnej, rozpočtovo-finančnej, logistickej, mediálno-prezentačnej, obsahovej oblasti ako aj budovanie personálnych kapacít a ich vzdelávanie. Realizovali sa verejné obstarávania, pripravovali sa kultúrne a prezentačné aktivity. Program slovenského predsedníctva v Rade EÚ je postavený na štyroch prioritách⁴:

- **Hospodársky silná Európa:** Zameriame sa na iniciatívy, ktoré prispievajú k vytvoreniu vhodného prostredia pre investície a pre ďalší rozvoj Únie. Priaznivé prostredie je kľúčovým predpokladom pre rozvoj a realizáciu zjednocujúcich európskych projektov, ktoré sú nosnými prvkami moderného jednotného trhu.
- **Moderný jednotný trh:** Jednotný trh sa považuje za najväčší úspech Európskej únie. Víziou slovenského predsedníctva je preto ďalší rozvoj zjednocujúcich projektov, akými sú napr. Energetická únia, či Jednotný digitálny trh.
- **Udržateľná migračná a azylová politika:** Súčasná migračná kríza vytvára enormný tlak na vonkajšiu hranicu Únie a na azylové systémy členských štátov. Ambíciou slovenského predsedníctva je preto nasmerovať Úniu k udržateľnej migračnej a azylovej politike.
- **Globálne angažovaná Európa:** Únia nemôže byť bezpečná bez stability, prosperity a demokracie vo svojom susedstve. Slovenské predsedníctvo bude preto presadzovať efektívnu európsku susedskú politiku a zachovanie dynamiky prístupového procesu. Aktívne sa tiež budeme angažovať v oblasti rozvoja vzťahov so strategickými partnermi EÚ.

Prioritné témy sú motivované tromi vzájomne prepojenými **princípmi**:

⁴ <http://www.eu2016.sk/sk/program-a-priority/priority-slovenskeho-predsednictva>

- **Dosahovanie konkrétnych výsledkov.** Cieľom slovenského predsedníctva je dokázať občanom EÚ, že spoločné európske projekty majú praktický dosah na zlepšenie kvality ich života.
- **Prekonávanie fragmentácie.** Predsedníctvo sa bude usilovať o dosiahnutie takých výsledkov, ktoré prispejú k lepšiemu prepojeniu členských štátov na jednotnom trhu.
- **Zameranie na občana.** Schopnosť prinášať konkrétne výsledky a prekonávať fragmentáciu je kľúčom ako prepojiť Úniu s občanmi. Ambíciou slovenského predsedníctva je obnoviť dôveru občanov v európsky projekt.

V rokoch 2016 – 2017 sa v rámci Realizačnej fázy a samotného výkonu SK PRES 2016 očakáva zvýšená aktivita v oblasti politického a kultúrneho života, spoluzodpovednosť za smerovanie EÚ. Očakáva sa uskutočnenie neformálneho summitu lídrov krajín EÚ 27 (premiéri, prezidenti) ako aj neformálneho summitu predsedov národných parlamentov krajín EÚ 27.

Vznik Úradu vládneho auditu

Správne a efektívne nastavenie systému verejnej vnútornej kontroly a auditu je jedným z dôležitých nástrojov vlády na odhaľovanie skrytých systémových rizík a prevenciu kriminality a podvodov. Za účelom zefektívnenia systému verejnej vnútornej kontroly s dôrazom na overovanie a hodnotenie riadenia procesov a všetkých činností bol prijatý zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým sa s účinnosťou od 1. januára 2016 zrušujú správy finančnej kontroly a ich pôsobnosť podľa doterajších právnych predpisov prechádza na

Úrad vládneho auditu⁵ s rozšírenou pôsobnosťou vykonávať vládny audit aj na ústredných orgánoch štátnej správy. Cieľom uskutočnenia zmeny je zlepšiť proces hodnotenia kvality výkonu vládneho auditu a zrýchliť, zefektívniť a optimalizovať koordináciu vládnych auditov vykonávaných Úradom vládneho auditu z úrovne Ministerstva financií Slovenskej republiky. Vytvorí sa také prostredie verejnej vnútornej kontroly a auditu, ktoré poskytne uistenie, že verejné výdavky sú využívané hospodárne, efektívne, účelne a účinne.

2. Personálna charakteristika najdôležitejších organizácií v konsolidovanom celku

V konsolidovanom celku k 31.12.2015 podľa priemerného prepočítaného stavu pracovalo 11 454 zamestnancov, z toho 1 124 vedúcich. Oproti roku 2014 ide o celkový pokles v počte 6 zamestnancov.

Počet pracovníkov podľa organizácii	2015		2014	
	Celkom	z toho vedúci pracovníci	Celkom	z toho vedúci pracovníci
Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky	9 228	873	9 249	856
Ministerstvo financií SR	680	131	679	145
Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.	524	5	529	5
Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.	165	21	160	5
Slovenská konsolidačná, a.s.	153	11	139	11
TIPOS, a. s.	123	7	123	6
Správa finančnej kontroly Bratislava	111	10	114	10
DataCentrum	103	8	102	8
Štátna pokladnica	98	22	97	21
Správa finančnej kontroly Zvolen	77	8	77	8
Správa finančnej kontroly Košice	76	8	75	8
Úrad na ochranu osobných údajov	37	6	37	8

⁵ <http://www.uva.gov.sk/>

Kancelária verejného ochrancu práva	35	6	35	6
Vzdelávacie a doškoľovacie zariadenie Tatranská Lomnica	26	1	27	1
Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity	17	6	17	6
Slovenská reštrukturalizačná s.r.o.	1	1	0	0
Spolu	11 454	1 124	11 460	1 104

V rozpočtových organizáciách bolo zamestnaných v roku 2015 spolu 10 488 osôb, z toho najviac pod Finančným riaditeľstvom SR. Táto organizácia vykazuje zamestnancov za celú finančnú správu, teda nie len za Finančné riaditeľstvo SR, ale aj za všetky daňové úrady, colné úrady a Kriminálny úrad finančnej správy. Ministerstvo financií SR evidovalo 680 zamestnancov.

Starostlivosť o zamestnancov je v kompetencii každej organizácie konsolidovaného celku. Všeobecne sa dodržiavajú príslušné právne predpisy a podmienky dohodnuté v kolektívnych zmluvách, ako aj osobitné predpisy, ktoré uplatňujú niektoré organizácie (napríklad rozpočtové organizácie zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme, Finančné riaditeľstvo SR zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov, zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a ďalšie).

Zamestnanecké benefity predstavujú hlavne poskytované príspevky na stravovanie, dopravu do zamestnania, regeneráciu pracovnej sily, ozdravné pobyty zamestnancom pracujúcim v sťaženom prostredí a podobne. Pre tieto účely organizácie používajú najmä prostriedky sociálneho fondu. Pre účely regenerácie, školení a poskytovanie rekreačných pobytov zamestnancom rozpočtovým organizácií slúži Vzdelávacie a doškoľovacieho zariadenie v Tatranskej Lomnici, zariadenie v Trenčianskych Tepliciach, Donovaloch a Veľkom Mederi ako aj vlastné zariadenia jednotlivých organizácií.

Finančné riaditeľstvo SR

FR SR vykonalo v roku 2015 viacero organizačných zmien, z ktorých najvýraznejšou bola reorganizácia FR SR s účinnosťou od 01.09.2015. Cieľom bolo zefektívnenie riadenia vykonávaných činností. Medzi podstatné zmeny organizačnej štruktúry FR SR patrilo vytvorenie oddelenia inšpekcie západ, stred, východ; vznik referátu administratívnych, podporných činností a správy prebytočného majetku a tým došlo k zrušeniu referátu administratívnych a podporných činností; vytvorenie referátu koordinačných, administratívnych činností a exekúcie v oblasti colnej a spotrebných daní; vznik nového referátu duchovnej služby; vytvorenie nového oddelenia procesu externého pripomienkového konania; vytvorenie oddelenia monitorovania prevádzky IS za účelom promptného riešenia incidentov. Ďalšie platné organizačné zmeny boli menšieho rozsahu, napr. na základe organizačnej zmeny účinnej od 01.04.2015 vzniklo na KÚ FS oddelenie boja proti daňovej kriminalite. S účinnosťou od 01.01.2015 sa vytvorilo oddelenie certifikácie a foréznej analýzy na CÚ Bratislava. Na CÚ Banská Bystrica, CÚ Nitra a na CÚ Trenčín vznikli od 01.07.2015 oddelenia špeciálnych technológií.

Vzdelávanie zamestnancov a colníkov sa uplatňuje na základe jednotnej organizácie vzdelávania. V roku 2015 prebiehala stabilizácia vzdelávacích aktivít v jednotlivých stupňoch vzdelávania, či už v colnej alebo daňovej časti. Okrem toho postupne prebehla niekoľkoúrovňová informačná kampaň k získavaniu daňového vzdelania, ďalej sa realizovali postupové testy na získanie základného daňového vzdelania a odborného daňového vzdelania pre skupinu zamestnancov spĺňajúcich príslušné kritériá. Bol vypracovaný projekt na získanie vyššieho daňového vzdelania u zamestnancov v štátnozamestnaneckom pomere s cieľom ponúknuť im expertné vedomosti v oblastiach znalostný manažment, sebarozvoj, risk manažment, finančná analýza, odhaľovanie daňových podvodov, odborná daňová angličtina a i. Realizácia projektu na získanie vyššieho daňového vzdelania začne v prvom štvrtroku 2016.

Lektorský zbor Finančnej správy tvoril 127 lektorov colného inštitútu odboru vzdelávania a 117 lektorov daňového inštitútu odboru vzdelávania.

Sociálne zabezpečenie colníkov patrí do Finančnej správy podľa zákona č. 328/2008 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V agende sociálneho zabezpečenia colníkov podľa predmetného zákona bolo evidovaných 2 616 poberateľov dávok výsluhového zabezpečenia k 31.12.2015. Priemerná výška výsluhového dôchodku na jedného poberateľa k 31.12.2015 bola 453,50 eur. Za rok 2015 bolo na dávkach výsluhového zabezpečenia vyplatených celkom 14,9 mil. eur z osobitného účtu.

Jednou zo služieb sociálneho zabezpečenia podľa zákona č. 328/2002 Z. z. je aj kúpeľná starostlivosť. Za rok 2015 bolo poskytnutých 161 návrhov na kúpeľnú starostlivosť v celkovej sume 157 tis. eur z osobitného účtu.

Ministerstvo financií SR

Ministerstvo financií SR zamestnávalo k 31.12.2015 spolu 695 zamestnancov. Z toho bolo 446 žien a 249 mužov. Čo sa týka vzdelanostnej štruktúry má väčšina zo zamestnancov vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa (602), úplné stredné vzdelanie (56), vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa (22). Podľa vekovej štruktúry je 117 zamestnancov vo veku od 20 do 30 rokov, 253 zamestnancov vo veku od 30 do 40 rokov, 149 zamestnancov vo veku od 40 do 50 rokov a nad 50 rokov je 176.

Sociálne benefity sú poskytované na základe zákonných noriem a podmienok dohodnutých v kolektívnej zmluve na príslušný rok. Medzi zamestnanecké výhody zamestnancov Ministerstva financií SR patrí napríklad príspevok na dopravu do zamestnania, príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie, príspevok na regeneráciu pracovnej sily, odmena pri prvom odchode do dôchodku a pri životných jubileách, dodatková dovolenka a ďalšie.

Vzdelávanie zamestnancov sa uplatňuje z časti podľa schváleného plánu profesijného vzdelávania na príslušný rok a z časti na základe všeobecných školení a kurzov. Pre rok 2015 bolo v pláne profesijného vzdelávania 19 školení s počtom termínov 23, mimo plánu podľa aktuálnych potrieb a požiadaviek sa uskutočnilo 14 školení. Ďalej boli realizované adaptačné kurzy pre nových zamestnancov, jazykové vzdelávania, školenia mäkkých zručností v rámci Národného programu vzdelávania, školenia osobnostného rozvoja a podobne. Vzdelávanie zamestnancov bolo realizované aj účasťou na špecializovaných vzdelávacích aktivitách organizovaných vzdelávacími inštitúciami v SR i v zahraničí, napr. v rámci projektu „Budovanie kapacít analytických pracovníkov“.

Lektorský zbor Ministerstva financií SR tvoril 153 lektorov, pričom poskytujú lektorské činnosti nie len pre organizácie Ministerstva financií SR, ale aj pre ostatné organizácie verejnej správy.

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s.

K 31.12.2015 bolo v pracovnom pomere Slovenskej elektrizačnej a prenosovej sústavy, a.s. spolu 524 zamestnancov, čo je o 5 osôb menej ako v roku 2014. V roku 2015 na celkovom stave zamestnancov tvorili ženy podiel 28 % a muži podiel 72 %. Priemerný vek zamestnancov sa pohyboval na úrovni 45 rokov, pričom najpočetnejšiu skupinu tvoria zamestnanci v rozpätí od 41 do 50 rokov (30%), len o 2 % nižší podiel tvoria zamestnanci v rozpätí od 31 do 40 rokov. Z celkového počtu zamestnancov má dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie takmer 63 % a ostatní zamestnanci dosiahli stredoškolské vzdelanie.

V roku 2015 sa činnosti v oblasti ľudských zdrojov výraznejšie orientovali na prepojenie cieľov firemnej stratégie do aplikačnej praxe. Ciele boli nastavené na individuálne podmienky SEPS, zohľadňovali však trendy a tendencie vývoja na trhu s elektrickou energiou a trhu práce. Spolupráca s vybranými univerzitami, nástupníctvo a vytváranie vnútornej stability boli hlavnými témami stratégie hodnoteného roku. Popri týchto aktivitách boli zabezpečované štandardizované činnosti týkajúce sa nábora a výberu zamestnancov, vzdelávania a rozvoja, odmeňovania a motivácie, aktualizácia organizačnej štruktúry, kolektívneho vyjednávania a starostlivosti o zamestnancov.

Starostlivosť o zamestnancov tvorí súčasť práce sekcie ľudských zdrojov. V súlade s pravidlami čerpania sociálneho fondu boli zamestnancom z tohto zdroja poskytované príspevky na stravovanie, dopravu do zamestnania a späť, regeneráciu pracovnej sily, ozdravné pobyty zamestnancom pracujúcim v sťaženom prostredí, sociálnu výpomoc. Schválenie doplnkového prídeltu do sociálneho fondu z použiteľného zisku vytvoreného za predchádzajúci hospodársky rok akcionárom spoločnosti umožnil realizáciu sociálnej politiky.

Proces vzdelávania a rozvoja sa riadi pravidlami a postupnosťou, ktorá je upravená v interných riadiacich predpisoch spoločnosti. V roku 2015 boli zabezpečované základné a opakované školenia v zmysle platnej legislatívy, kurzy technického zamerania, kurzy z oblasti informatiky a výpočtovej techniky, BOZP, profesijná príprava a osobný rozvoj, ako aj teambuildingové aktivity. Pokračovala aj jazyková príprava zamestnancov. Zamestnanci spoločnosti sa zúčastňovali na vybraných odborných seminároch a konferenciách, ako doplnkovej forme vzdelávania.

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s. aktívne spolupracuje s univerzitami, dlhodobejšie so Slovenskou technickou univerzitou Bratislava, Žilinskou univerzitou a Technickou univerzitou Košice. Spolupráca prebieha formou odborných prednášok na vybrané témy realizovaných zamestnancami spoločnosti. Ďalšou oblasťou spolupráce bolo spracovanie zadaných odborných štúdií a vedenie bakalárskych a diplomových prác.

3. Informácie z konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2015

Informácie z konsolidovanej účtovnej závierky predstavujú základný pohľad na dosiahnuté ekonomické výsledky konsolidovaného celku resp. jeho vybraných účtovných jednotiek. Nasledovný text má za cieľ opísať špecifiká v konsolidovanom celku ministerstva, zhodnotiť štruktúru aktív a pasív, nákladov a výnosov a zdôvodniť významné zmeny v medziročnom porovnaní. Bližší popis jednotlivých položiek konsolidovanej súvahy a konsolidovaného výkazu ziskov a strát je uvedený v poznámkach konsolidovanej účtovnej závierky, ktorá je prílohou tejto správy.

3.1 Špecifiká konsolidovaného celku

Konsolidovaný celok má vzhľadom na činnosť jeho účtovných jednotiek svoje špecifiká, ktoré sú jedinečné v rámci celej verejnej správy resp. súhrnného celku. Nasledujúci text podáva informáciu, ktoré účtovné jednotky sa významne podieľajú na celkovej hodnote aktív a pasív, nákladov a výnosov konsolidovaného celku. Cieľom je poskytnúť základnú orientáciu v konsolidovanom celku v nadväznosti na predchádzajúce kapitoly, ktoré sú venované opisu činnosti účtovných jednotiek. Pre uvedený cieľ boli organizácie v konsolidovanom celku rozdelené (na základe zovšeobecnenia) do nasledujúcich skupín:

a) účtovné jednotky pôsobiace v oblasti financií: *Ministerstvo financií SR, Finančné riaditeľstvo SR, správy finančnej kontroly, Štátna pokladnica, Agentúra pre riadenia dlhu a likvidity, Slovenská konsolidačná, a.s., Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s., Slovenská reštrukturalizačná, s.r.o.*

Organizácie v tejto skupine sa všeobecne venujú správe štátnych resp. verejných finančných prostriedkov. Ide o správu pohľadávok z daní a cla, inkaso daňových a nedaňových príjmov, správa pohľadávok štátu a ich vymáhanie, udeľovanie pokút, správa účtov klientov štátnej pokladnice, obchodovanie s cennými papiermi, vydávanie štátnych cenných papierov, poskytovanie pôžičiek, záruk a návratných finančných výpomocí a podobne. Do tejto skupiny patrí aj legislatívna činnosť s vplyvom na verejné financie.

b) účtovné jednotky pôsobiace v oblasti všeobecnej administratívy a podpornej činnosti: *DataCentrum, Vzdelávacie a doškolovalacie zariadenie Tatranská Lomnica.*

Organizácie v tejto skupine majú v prvom rade charakter podporných činností najmä pre materskú účtovnú jednotku, ale aj pre ostatné organizácie. Ide o oblasť správy informačných systémov s prislúchajúcim hardvérovým vybavením (DataCentrum) a oblasť poskytovania rekreačných služieb, školiacich priestorov a zabezpečovanie ostatných podmienok pre vzdelávanie i regeneráciu zamestnancov rozpočtových organizácií ministerstva (Vzdelávacie a doškolovalacie zariadenie Tatranská Lomnica).

c) účtovné jednotky pôsobiace v legislatívnej činnosti ochrany práv: *Kancelária verejného ochrancu práv, Úrad na ochranu osobných údajov.*

Oblasť uplatňovania špecifickej národnej i medzinárodnej legislatívy reprezentuje Kancelária verejného ochrancu práv a Úrad na ochranu osobných údajov. Kým Kancelária verejného ochrancu práv chráni základné práva a slobody fyzických aj právnických osôb v konaní pred orgánmi verejnej správy a ďalšími orgánmi verejnej moci, Úrad na ochranu osobných údajov vykonáva dozor nad ochranou osobných údajov a podieľa sa na ochrane základných práv a slobôd fyzických osôb pri spracúvaní ich osobných údajov.

d) špecifické účtovné jednotky: *Tipos, národná lotériová spoločnosť, a.s., Slovenská električná prenosová sústava, a.s.*

Napriek tomu, že obchodná spoločnosť Tipos, národná lotériová spoločnosť, a.s. pracuje do značnej miery s finančnými prostriedkami, nie je zahrnutá do prvej skupiny. V jej prípade ide o podnikanie v oblasti udeľovania licencií na lotérie a hazardné hry, prevádzkovanie národnej lotérie a podobne. Druhým veľmi špecifickým podnikateľským subjektom je Slovenská električná prenosová sústava, a.s.

Toto rozdelenie organizácií priamo odzrkadľuje a zdôvodňuje aj ich podiel na celkovej hodnote aktív a pasív, nákladov a výnosov konsolidovaného celku popisované v konsolidovanej účtovnej závierke.

Ministerstvo financií SR je rozhodujúcou účtovnou jednotkou z pohľadu podielu na celkových aktívach a pasívach, nákladoch a výnosoch. Činnosť materskej účtovnej jednotky je rozmanitá, od čisto legislatívnych výkonov v oblasti správy verejných financií má v agende aj mnoho rôznorodých úloh vyplývajúcich z aktuálnych národných a medzinárodných požiadaviek (plnenie programového vyhlásenia vlády, programu stability, schváleného rozpočtu verejnej správy, podmienok Paktu stability a rastu a ďalšie). Ministerstvo financií SR je jedinou rozpočtovou

organizáciou konsolidovaného celku, ktorá môže prijímať úvery od zahraničných subjektov (vlády alebo finančných inštitúcií) alebo im poskytovať pôžičky, ktorá môže spolu zakladať medzinárodné finančné inštitúcie a držať v nich majetkovú účasť, vyberať daňové a nedaňové príjmy a centralizovať ich do štátneho rozpočtu, účtovať o nákladoch na transfery v rámci ústrednej správy, emitovať štátne cenné papiere a podobne. Je jedným z dvoch ministerstiev, ktoré môžu poskytovať návratné finančné výpomoci ostatným subjektom. Tieto a ďalšie úlohy stavajú Ministerstvo financií SR do pozície najvýznamnejšej účtovnej jednotky nielen z pohľadu jej konsolidovaného celku, ale aj z pohľadu celého súhrnného celku, ktorý zahŕňa takmer 8 000 účtovných jednotiek.

V rámci dlhodobého majetku ministerstva tvorí dlhodobý finančný majetok 92,6 % a na jeho celkových aktívach sa podieľa 16-timi percentami. Obežný majetok ministerstva tvoria zúčtovacie vzťahy (49 % z majetku), ktoré sú predmetom konsolidácie na úrovni ústrednej správy a súhrnného celku, krátkodobé pohľadávky (24 % z majetku) a z toho hlavne daňové pohľadávky. Poskytnuté návratné finančné výpomoci tvoria 4,6 % z celkového majetku ministerstva. Na strane pasív sú rozhodujúcou položkou okrem vlastného imania vydané dlhopisy (54,3 % záväzkov).

Vo výkaze ziskov a strát sú v rámci nákladov rozhodujúcou položkou transfery, ktoré predstavujú 77,6 % celkových nákladov. Ide o čerpanie bežných a kapitálových výdavkov rozpočtových organizácií, transfery a dotácie subjektom v rámci ako aj mimo verejnej správy, príspevky a transfery do zahraničia a ďalšie. Finančné náklady tvoria 9,1 % a ide predovšetkým o úroky z dlhopisov, bankových úverov a pôžičiek a kurzové rozdiely z obchodov, ktoré vykonáva v mene ministerstva Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity. V rámci výnosov tvoria daňové a colné výnosy 57,8 %. Po pripočítaní výnosov z poplatkov je to až 59,9 % celkových výnosov ministerstva. Výnosy z transferov, ktoré sú takisto do značnej miery predmetom konsolidácie, predstavujú 25,1 % celkových výnosov. Finančné výnosy v podobe kreditných úrokov a výnosových kurzových rozdielov predstavujú 11 % výnosov.

Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (SEPS, a.s.) je výraznou účtovnou jednotkou najmä čo sa týka dlhodobého majetku, dosiahnutých nákladov a výnosov z podnikateľskej činnosti. SEPS, a.s. vykazuje najvyššiu hodnotu dlhodobého hmotného majetku (80,8 % jej celkového majetku), a z toho tvoria stavby 52 % a samostatné hnutelné veci 31 %. Dôvodom je rozsiahla sústava zariadení ako napríklad trafostanice, spínacie stanice, elektrické vedenia a ďalšie, ktoré má SEPS, a.s. v majetku. Z ďalších položiek súvahy sú významné pohľadávky a záväzky z dodávateľsko-odberateľských vzťahov a bankové úvery. Vzhľadom na špecifickú činnosť v oblasti prevádzkovania prenosovej sústavy ako aj importu a exportu elektrickej energie dosahuje najvyššie náklady na služby (64 % jej celkových nákladov) a najvyššie výnosy z predaja vlastných služieb a tovarov (99,4 % jej celkových výnosov). Vplyv na náklady a výnosy vykázané spoločnosťou SEPS, a.s. má najmä jej dcérska spoločnosť OKTE, a.s.

Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s. patrí takisto k špecifickým podnikateľským subjektom v rámci konsolidovaného celku ministerstva. Vzhľadom na prevládajúcu činnosť, ktorá je zameraná hlavne na poskytovanie pôžičiek a záruk podnikateľským subjektom, tvoria dlhodobé pohľadávky 54 % jej majetku, finančné účty v bankách 29,8 %. Pasíva okrem položiek vlastného imania (48,6 %) tvoria bankové úvery (15 %) a záväzky voči klientom, ktorých správu finančných prostriedkov prevzala SZRB, a.s. od Štátneho fondu rozvoja bývania (27 %). Vo výkaze ziskov a strát sa na celkových nákladoch SZRB, a.s. podieľajú hlavne vytvorené opravné položky k pohľadávkam (62,7 %) a osobné náklady (20 %). Na výnosoch je to hlavne zúčtovanie opravných položiek (33 %) a výnosové úroky z poskytnutých pôžičiek a depozít v bankách (43,7 %).

Štátna pokladnica vykazuje v rámci dlhodobého majetku najmä budovu a softvér, avšak z celkového majetku sú rozhodujúce finančné účty, ktoré tvoria 94,6 % majetku. Z celkových pasív tejto organizácie tvoria vzťahy k účtom klientov Štátnej pokladnice až 99 %. Z celkových nákladov Štátnej pokladnice tvoria finančné náklady (úroky a kurzové rozdiely) 82,7 % a z jej celkových výnosov tvoria finančné výnosy (úroky, kurzové rozdiely, poplatky) až 85,8 %.

DataCentrum je v prvom rade prevádzkovateľom informačných systémov a poskytovateľom podpory užívateľom týchto systémov a softvérov. Z tohto pohľadu tvoria stavby 47 % a samostatne hnutelné veci 43 %. Pasíva predstavujú hlavne záväzky voči zamestnancom. Náklady na služby predstavujú u tejto organizácie 81,6 % jej celkových nákladov, pričom ide najmä o služby spojené s prevádzkou informačných systémov a telekomunikačné služby.

Organizácie **Vzdelávacie a doškoľovacie zariadenie Tatranská Lomnica, Kancelária verejného ochrancu práv a Úrad na ochranu osobných údajov** majú minimálny podiel na celkových aktívach a pasívach. Pri týchto subjektoch ide najmä o vykazovanie obežného majetku a záväzkov voči zamestnancom, nákladov na mzdy, služby a bežnú administratívu. Na druhej strane, tieto subjekty dosahujú medziročne najviac vyrovnané hodnoty nákladov a výnosov.

3.2 Medziročné zmeny v aktívach a pasívach

Pre hodnotenie dosiahnutých výsledkov konsolidovaného celku je nutné poznať nie len konečný stav majetku a záväzkov, ale aj ich najvýznamnejšie zmeny v danom účtovnom období.

Konsolidované aktíva medziročne vzrástli o 1 197 mil. eur, čo bolo spôsobené prírastkom neobežného majetku o 215 mil. eur, prírastkom obežného majetku v hodnote 1 010 mil. eur a úbytkom časového rozlíšenia na strane aktív v sume 28 mil. eur.

Z dlhodobého majetku, ktorý medziročne vzrástol úhrnom o 215 mil. eur, vzrástol najmä **dlhodobý hmotný majetok** (+99 mil. eur), a v rámci neho obstaranie nového hmotného majetku vo výške 57,6 mil. eur a samostatne hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí o 38,6 mil. eur. Najväčší prírastok zaznamenala Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. o 55 mil. eur. Išlo najmä o zaradenie dokončených investícií v podobe elektrických vedení a IPR technológií.

Dlhodobý nehmotný majetok vzrástol o 61,7 mil. eur a bol ovplyvnený prírastkom oceneľných práv o 62,3 mil. eur najmä Finančného riaditeľstva SR o 61,8 mil. eur. Ide o nakúpené softvérové licencie k programovému vybaveniu informačných systémov.

Dlhodobý finančný majetok medziročne vzrástol úhrnom o 53,3 mil. eur, a to najmä z dôvodu zvýšenia kapitálovej účasti v medzinárodných finančných inštitúciách o 53,6 mil. eur a miernym poklesom hodnoty cenných papierov o 0,3 mil. eur.

Z krátkodobého majetku, ktorý medziročne vzrástol úhrnom o 1 010 mil. eur vzrástli **krátkodobé pohľadávky** o 873 mil. eur, a to najmä pohľadávky z dôvodu uloženie voľných finančných prostriedkov na krytie štátneho dlhu, ktoré v minulom období boli uložené na depozitných bankových účtoch v Národnej banke Slovenska a vykazovali sa ako účty Štátnej pokladnice. V účtovnom období 2015 boli poskytnuté bankovým inštitúciám s cieľom ich efektívnejšieho zhodnotenia. Prírastok krátkodobých pohľadávok bol v rámci obežného majetku kompenzovaný úbytkom spomenutých finančných účtov v hodnote 883 mil. eur.

Dlhodobé pohľadávky zaznamenali prírastok 279 mil. eur najmä z dôvodu aktívneho zostatku pevných termínových operácií na finančnom trhu, ktoré v mene Ministerstva financií SR vykonáva Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity. Výsledok týchto zabezpečovacích derivátov dosiahol aktívne saldo vo výške 267 mil. eur.

Návratné finančné výpomoci poklesli celkovo o 95,5 mil. eur. Na prírastku sa podieľali výpomoci poskytnuté Ministerstvom financií SR mestám a obciam, ktoré úhrnom dosiahli čistý prírastok 22 mil. eur. Na úbytku výpomocí sa podieľala najmä Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s. jednorazovým splatením krátkodobej výpomoci vo výške 19,5 mil. eur a dlhodobej výpomoci vo výške 98 mil. eur.

Konsolidované pasíva vzrástli medziročne o 1 197 mil. eur, čo je spôsobené na jednej strane prehĺbením záporného vlastného imania o 19 452 mil. eur a na druhej strane prírastkom záväzkov spolu s rezervami o 19 515 mil. eur, prírastkom časového rozlíšenia na strane pasív o 360 mil. eur a vzťahov k účtom klientov Štátnej pokladnice o 774 mil. eur.

Vlastné imanie bolo ovplyvnené záporným výsledkom hospodárenia, medziročne vyšším o 710 mil. eur najmä z dôvodu bežného záporného výsledku Ministerstva financií SR, ovplyvneného tvorbou rezerv na zamestnanecké požitky zamestnancov ústrednej správy. Významnejším vplyvom však bolo zaúčtovanie týchto rezerv za predchádzajúce účtovné obdobia do konsolidovanej závierky 2015 v celkovej hodnote 16 996 mil. eur, čím bol ovplyvnený výsledok hospodárenia minulých období.

Rezervy sú úhrnom medziročne vyššie o 16 990 mil. eur, najmä z dôvodu vykázania expertného odhadu dlhodobej rezervy na zamestnanecké požitky rozpočtových a príspevkových organizácií v ústrednej správe. Tvorba tejto rezervy do nákladov bežného obdobia v roku 2015 bola vo výške 598 mil. eur a rezervy za predchádzajúce účtovné obdobia, ktoré neboli zohľadnené v konsolidovanej závierke ministerstva za rok 2014 boli vo výške 16 321 mil. eur. Rezervy na súdne spory konsolidovaného celku vzrástli o 77 mil. eur, na druhej strane krátkodobé rezervy poklesli úhrnom o 6 mil. eur.

Ostatné záväzky boli medziročne ovplyvnené zmenou účtovania záväzkov voči daňovému subjektu z dôvodu nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH a zmenou účtovania a vykazovania prijatých platieb za daňové povinnosti, ktoré zároveň neboli v čase zostavenia účtovnej závierky ministerstva priradené k jednotlivým druhom daní (tzv. voľné platby). V roku 2014 tieto platby účtovne znižovali celkové pohľadávky z daní v aktívach. Od

1.1.2015 sa postupuje pri voľných platbách spôsobom, že do momentu vysporiadania a spárovania platieb na úrovni príslušnej dani za príslušný subjekt, sú tieto platby evidované ako krátkodobé záväzky. Hodnota záväzkov z nároku na vrátenie nadmerného odpočtu DPH bol k 31.12.2015 1 473 mil. eur a hodnota záväzkov z voľných platieb bola 287 mil. eur. Bankové úvery medziročne úhrnom vzrástli o 339 mil. eur, a to najmä úvery, ktoré je oprávnené čerpať ministerstvo na podporu významných projektov v oblasti dopravy, infraštruktúry, životného prostredia a podobne.

3.3 Informácie o aktívach, pasívach, nákladoch a výnosoch konsolidovaného celku

Celkové aktíva konsolidovaného celku k 31.12.2015 dosiahli 14 307 mil. eur čo je oproti minulému roku viac o 1 197 mil. eur. Celkové aktíva tvoria najmä zúčtovacie vzťahy v hodnote 6 131 mil. eur, ktoré sú z veľkej časti predmetom konsolidácie na úrovni ústrednej správy, ďalej pohľadávky v hodnote 3 679 mil. eur, dlhodobý finančný majetok v hodnote 2 017 mil. eur, dlhodobý hmotný majetok v hodnote 993 mil. eur a finančné účty v sume 479 mil. eur.

Celkové pasíva konsolidovaného celku k 31.12.2015 dosiahli 14 307 mil. eur, čo je rovnako ako v aktívach, oproti minulému roku viac o 1 197 mil. eur. Celkové pasíva tvorí najmä záporné vlastné imanie v hodnote -51 812 mil. eur, záväzky v hodnote 60 686 mil. eur, z toho štátne dlhopisy 36 184 mil. eur, rezervy 18 141 mil. eur, bankové úvery v hodnote 2 099 mil. eur.

Skrátená štruktúra aktív a pasív (v mil. eur)

Aktíva	31.12.2015	31.12.2014	Pasíva	31.12.2015	31.12.2014
Spolu	14 307	13 110	Spolu	14 307	13 110
Neobežný majetok	3 294	3 079	Vlastné imanie	-51 812	-32 360
Dlhodobý nehmotný majetok	284	222	Oceňovacie rozdiely	-71	-71
Dlhodobý hmotný majetok	993	893	Fondy	14	14
Dlhodobý finančný majetok	2 017	1 964	Výsledok hospodárenia	-51 755	-32 303
Obežný majetok	10 859	9 849	Záväzky	60 686	41 171
Zásoby	5	5	Rezervy	18 141	1 151
Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	6 131	5 294	Zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy	256	265
Dlhodobé pohľadávky	634	356	Dlhodobé záväzky	31 406	32 677
Krátkodobé pohľadávky	3 045	2 172	Krátkodobé záväzky	3 980	2 060
Finančné účty	479	1 362	Bankové úvery a výpomoci	6 903	5 018
Poskytnuté finančné výpomoci	565	660	Časové rozlíšenie	851	491
Časové rozlíšenie	154	182	Vzťahy k účtom klientov ŠP	4 582	3 808

Aktíva

Dlhodobý hmotný majetok konsolidovaného celku vo výške 993 mil. eur tvoria najmä budovy a stavby v hodnote 534 mil. eur, samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí v hodnote 305 mil. eur, pozemky v sume 24 mil. eur obstaranie dlhodobého majetku v sume 121 mil. eur.

Na hodnote *stavieb* sa z dôvodu špecifickej činnosti podieľa v rozhodujúcej miere Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (439 mil. eur). Ide o všetky typy budov a stavieb súvisiacich s prenosovou sústavou SR, ako sú trafostanice, administratívne budovy, prenosové vedenia a ďalšie. Ďalej sa na hodnote stavieb podieľa Finančné riaditeľstvo, a to najmä svojimi administratívnymi budovami, colnými skladmi (66 mil. eur).

Samostatné hnutelné veci sú najvýznamnejšie u Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústavy, a.s., a to v hodnote 253 mil. eur. Tvoria ju hlavne transformátory, meracie prístroje, výpočtová technika, ochranné systémy zariadení a podobne. V ostatných účtovných jednotkách ide hlavne o výpočtovú techniku, stroje, prístroje a zariadenia.

Dlhodobý finančný majetok predstavujú najmä podiely SR v zahraničných finančných inštitúciách ako je napríklad Európska investičná banka, skupina inštitúcií v Svetovej banke, Medzinárodná banka pre obnovu a rozvoj, Európsky stabilizačný mechanizmus (ESM). Ide o hodnotu už splatených podielov (903 mil. eur), ktoré predstavujú kapitálovú účasť spojenú s rozhodovacím právom v týchto inštitúciách. Ďalej ide o podiely v procese obstarania pred ich úhradou v hodnote 998 mil. eur. Tento finančný majetok je v správe Ministerstva financií SR. Z podielov v iných obchodných

spoločnostiach v rámci SR tvorí významnú hodnotu podiel ministerstva v Exportno-importnej banke SR v hodnote 100 mil. eur.

Zúčtovacie vzťahy predstavujú transakcie z titulu čerpania rozpočtových bežných a kapitálových výdavkov štátnymi rozpočtovými a štátnymi príspevkovými organizáciami. Druhou najväčšou položkou sú pohľadávky z rozpočtových príjmov, ktoré budú vyinkasované na účty štátnych rozpočtových organizácií v nasledujúcich obdobiach. Tieto účty sú predmetom konsolidácie na úrovni ústrednej správy a zrkadlovo tvoria protistranu k zostatkom na strane pasív jednotlivých štátnych rozpočtových a štátnych príspevkových organizácií. Na zmenu týchto zúčtovacích vzťahov má vplyv výška výdavkov na transfery v priebehu roka, a výška výnosov, ktoré znamenajú zároveň aj príjem do štátneho rozpočtu (napríklad vyššie úhrady za poplatky, príjem dividend a podobne).

V rámci netto hodnoty pohľadávok tvoria dlhodobé 634 mil. eur a krátkodobé pohľadávky 3 045 mil. eur. Na hodnote dlhodobých pohľadávok sa podieľa najmä Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s. (SZRB, a.s.), ktorá vykazuje pohľadávky voči svojim klientom, ktorým poskytla úvery a pôžičky. Ide o subjekty územnej samosprávy na rozvoj bytovej výstavby a podnikateľské subjekty. Hodnota dlhodobých pohľadávok SZRB, a.s. dosiahla k 31.12.2015 sumu 326 mil. eur. Ministerstvo financií SR vykazuje zostatok pohľadávok z pevných termínových operácií vo výške 267 mil. eur, pričom v predchádzajúcom účtovnom období vykazovalo z týchto finančných nástrojov zostatok na strane záväzkov.

Z krátkodobých pohľadávok predstavujú najvyššiu sumu špecifické operácie štátu, voči zahraničiu a ostatným subjektom, spolu za 2 487 mil. eur, ide napríklad o úložky voľných finančných prostriedkov na krytie štátneho dlhu, s cieľom ich efektívnejšieho krátkodobého zhodnotenia.

Ďalšie pohľadávky, ktoré tvoria významnú časť krátkodobých pohľadávok sú daňové pohľadávky štátu. Ich netto hodnota dosiahla 406 mil. eur a medziročne sú nižšie o 491 mil. eur. Ide o pohľadávky zo všetkých druhov daní, z príjmov fyzických osôb, právnických osôb, DPH, spotrebných daní a podobne. Pokles netto hodnoty bol spôsobený hlavne ďalšou tvorbou opravných položiek k pochybným a nedobytným pohľadávkam z minulých účtovných období.

Finančné účty tvoria bežné bankové účty, termínované vklady, krátkodobé cenné papiere, ale najmä účty Štátnej pokladnice v komerčných bankách a v Národnej banke Slovenska (NBS). Ide o účty na zabezpečenie vkladov a výberov finančných prostriedkov v hotovosti pre klientov Štátnej pokladnice prostredníctvom NBS a komerčnej banky. SZRB, a.s. tu vykazuje bežné účty klientov, ktorých prostriedky prevzala od Štátneho fondu rozvoja bývania a s tým aj súvisiace záväzky voči týmto klientom.

Pasíva

Vlastné imanie konsolidovaného celku dosiahlo -51 812 mil. eur a je tvorené hlavne záporným výsledkom hospodárenia -51 755 mil. eur, na ktorom sa v roku 2015 prejavila tvorba rezervy na zamestnanecké požitky zamestnancov celej ústrednej správy. Táto rezerva bola v roku 2014 vykázaná na úrovni konsolidovaného celku ústrednej správy, avšak za rok 2015 bola rezerva zohľadnená už v účtovnej závierke Ministerstva financií SR, a to vo výške 16 392 mil. eur. Zároveň došlo k aktualizácii expertného odhadu výšky tejto rezervy, čo spôsobilo dodatočnú tvorbu rezerv k 31.12.2015 vo výške 598 mil. eur.

Výsledok hospodárenia bežného obdobia ovplyvňuje najmä hospodárenie Ministerstva financií SR, ktoré z dôvodu účtovania nákladov vynaložených na poskytované transfery zo štátneho rozpočtu dosahuje najvyššie záporné hospodárenie. V nákladoch na transfery sa odzrkadľuje čerpanie rozpočtu všetkých štátnych rozpočtových organizácií, ktoré z hotovostného pohľadu predstavuje schodok štátneho rozpočtu. Výsledok hospodárenia bežného obdobia dosiahol zhoršenie o 710 mil. eur z toho ministerstvo dosiahlo 694 mil. eur.

Rezervy znamenajú záväzky s neistým časovým vymedzením alebo výškou predstavujúce existujúcu povinnosť účtovnej jednotky, ktorá vznikla z minulých udalostí. Pri týchto záväzkoch je pravdepodobné, že v budúcnosti znížia ekonomické úžitky. Rezervy sa oceňujú odhadom vo výške, ktorá je dostatočná na krytie záväzku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Rozhodujúcou mierou na celkovej výške rezerv sa podieľajú rezervy na zamestnanecké požitky a súdne spory. Celková výška rezerv konsolidovaného celku k 31.12.2015 bola 18 141 mil. eur. Najväčší podiel na celkových rezervách tvoria rezervy ministerstva na zamestnanecké požitky pre zamestnancov všetkých rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií ústrednej správy, a to 17 985 mil. eur. Expertný odhad rezervy je veľmi náročný na základe existujúcej legislatívy, znení kolektívnych zmlúv v jednotlivých organizáciách, počtu zamestnancov, ich vekovej štruktúry a podobne. Odhadovaním a vykázaním tejto rezervy sa Ministerstvo financií SR snaží zlepšovať informácie o svojich

záväzkoch v súlade s medzinárodnými účtovnými štandardmi pre verejný sektor (IPSAS) a tak sa stále viac približovať ku krajinám používajúcim akruálne účtovníctvo a moderné princípy zverejňovania účtovných dát.

Z ostatných rezerv ide najmä o prebiehajúce alebo hroziace súdne spory, napríklad na ministerstve v hodnote 91 mil. eur a Slovenskej konsolidačnej, a. s. v hodnote 31 mil. eur.

V rámci ostatných záväzkov tvoria dlhodobé záväzky hodnotu 31 406 mil. eur a krátkodobé 3 980 mil. eur. Najpodstatnejšiu časť záväzkov tvoria emitované a nesplatené štátne dlhopisy, o ktorých účtuje Ministerstvo financií SR a ktoré predstavujú dlh SR voči tuzemským a zahraničným držiteľom týchto dlhopisov. Hodnota dlhodobých štátnych dlhopisov k 31.12.2015 dosiahla 31 381 mil. eur medziročne sú nižšie o 1 243 mil. eur. Krátkodobé dlhopisy so splatnosťou do jedného roka od dňa ku ktorému sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka tvorili 4 803 mil. eur. Na štátny dlh má vplyv najmä výška deficitu štátneho rozpočtu, podmienky na finančných trhoch, efektivita správy štátneho dlhu i ciele vlády SR, pre ktoré je nutné zabezpečiť finančné prostriedky v danom období.

Z krátkodobých záväzkov okrem dlhopisov, tvoria ďalej významnú hodnotu záväzky z prijatých a nezúčtovaných platieb za daňové povinnosti, ktoré z dôvodu zmeny metodiky účtovania sa do dňa vysporiadania účtujú ako záväzky, nie ako zníženie pohľadávok z daní. Táto zmena spôsobila prírastok krátkodobých záväzkov vo výške 1 974 mil. eur.

Záväzky z upísaných podielov v medzinárodných finančných inštitúciách v hodnote 998 mil. eur vykazuje Ministerstvo financií na základe zmlúv o majetkovej účasti v týchto inštitúciách a výziev na ich úhradu v danom roku.

Bankové úvery dosiahli hodnotu 2 099 mil. eur, z toho dlhodobé vo výške 2 090 mil. eur a krátkodobé 9 mil. eur. Rozhodujúcou mierou na bankových úveroch sa podieľa ministerstvo s prijatými a postupne splácanými úvermi od medzinárodných bánk a finančných inštitúcií. Bankové úvery sa čerpajú v prípade nedostatku vlastných zdrojov krajiny a v prípade, že financovanie prostredníctvom úverov je výhodnejšie ako prostredníctvom emisie dlhových cenných papierov. Tieto úvery v správe ministerstva dosiahli k 31.12.2015 hodnotu 1 930 mil. eur. Ostatné úvery čerpali obchodné spoločnosti, ako napríklad SZRB, a.s. (90 mil. eur) a Slovenská elektrizačná a prenosová sústava, a.s. (79,1 mil. eur).

Výsledok hospodárenia za rok 2015 dosiahol -3 105 mil. eur, ako rozdiel celkových výnosov v hodnote 19 236 mil. eur a celkových nákladov v hodnote 22 341 mil. eur.

Štruktúra nákladov a výnosov (v mil. eur)

Náklady	31.12.2015	31.12.2014	Výnosy	31.12.2015	31.12.2014
Spolu	22 341	18 615	Spolu	19 236	16 220
Spotrebované nákupy	345	246	Tržby za výkony a tovar	1 702	1 520
Služby	976	890	Aktivácia	1	1
Osobné náklady	248	240	Daňové a colné	10 788	10 546
Dane a poplatky	1	1	Ostatné z prevádzkovej činnosti	96	88
Ostatné z prevádzkovej činnosti	663	550	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	213	145
Odpisy, tvorba rezerv a opravných položiek z prevádzkovej činnosti	2 668	1 078	Finančné	1 984	1 318
Finančné	1 913	1 954	Mimoriadne	0	0
Náklady na transfery	15 527	13 656	Výnosy z transferov	4 452	2 602

Náklady sú tvorené najmä nákladmi na transfery, o ktorých účtuje Ministerstvo financií SR. Dosiahli 15 527 mil. eur, čo predstavuje 69,5 % celkových nákladov. Transfery sa poskytujú štátnym rozpočtovým a štátnym príspevkovým organizáciám (5 643 mil. eur), ktoré sú predmetom konsolidácie na úrovni ústrednej správy, ale aj subjektom územnej samosprávy, podnikateľským subjektom a fyzickým osobám.

Finančné náklady tvoria najmä úroky zo štátneho dlhu, ktorý predstavujú emitované a nesplatené štátne dlhopisy a prijaté úvery. Celkové náklady konsolidovaného celku na úroky dosiahli 1 506 mil. eur, z toho zo štátnych dlhopisov dosiahli hodnotu 1 254 mil. eur a úroky z vládnych úverov 58 mil. eur. Na výšku tzv. dlhovej služby má vplyv najmä úročenie na medzinárodných finančných trhoch, medzibanková úroková sadzba stanovená Európskou centrálnou bankou, výška rizikovej prirážky pre danú krajinu, samotná výška dlhu a ďalšie.

Kurzové straty v rámci finančných nákladov dosiahli 370 mil. eur a boli tvorené najmä nerealizovanými kurzovými stratami (369 mil. eur), vyplývajúcimi hlavne z precenenia štátnych dlhopisov denominovaných v cudzej mene, prijatých zahraničných úverov a obchodov na finančnom trhu realizovaných v cudzej mene.

Z prevádzkových nákladov dosiahli významnú hodnotu opravné položky 1 785 mil. eur, rezervy 682 mil. eur, náklady na služby v Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústave, a.s. 765 mil. eur, osobné náklady konsolidovaného celku v sume 248 mil. eur, odpis pohľadávok vo výške 224 mil. eur a náklady na vyplatené výhry u spoločnosti Tipos, a.s. 323 mil. eur.

Na opravných položkách sa podieľa najmä Ministerstvo financií SR, ktoré vykázalo medziročne vyššie opravné položky najmä k daňovým pohľadávkam, a to o 995 mil. eur a takisto vyššiu tvorbu rezerv na zamestnanecké požitky o 598 mil. eur.

Výnosy sú tvorené najmä výnosmi z daní, cla a poplatkov, ktoré dosiahli hodnotu 10 778 mil. eur z toho dane tvorili 10 445 mil. eur a poplatky 343 mil. eur. O týchto výnosoch účtuje Ministerstvo financií SR, rovnako aj o pohľadávkach z titulu daní. Najvyššiu hodnotu daňových výnosov dosiahla daň z príjmov právnických osôb, a to o 726 mil. eur. DPH medziročne zaznamenala pokles o 497 mil. eur. Výnosy zo spotrebných daní, ktoré sú ovplyvňované hlavne výškou sadzieb a efektívnosťou ich výberu, sa medziročne zvýšili o 58 mil. eur.

V rámci **tržieb za vlastné výkony** dosiahli tržby za predané služby 1 376 mil. eur. Z toho najvyššiu hodnotu dosiahla Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. 951 mil. eur a Tipos, a.s. 424 mil. eur. Ide o služby poskytované v rámci podnikateľskej činnosti obchodných spoločností v konsolidovanom celku.

Finančné výnosy vrátane rezerv a opravných položiek z finančnej činnosti dosiahli 1 983 mil. eur, z čoho tvorili tržby z predaného podielu v spoločnosti Slovak Telekom a.s. vo výške 800 mil. eur, podiely na finančnom majetku vo forme dividend 386 mil. eur, úroky 273 mil. eur a kurzové zisky 386 mil. eur. Pri kurzových ziskoch išlo najmä o precenenie majetku a záväzkov k 31.12.2015, čo dosiahlo 382 mil. eur.

Výnosy z transferov predstavujú zrkadlovo účtované výnosy k nákladom z odvodu rozpočtových príjmov, ktoré sú predmetom eliminácie v rámci celej ústrednej správy. Ministerstvo financií SR účtuje o týchto výnosoch vo vecnej a časovej súvislosti s nákladmi na odvod príjmov v štátnych rozpočtových organizáciách. Tieto výnosy tvoria 94,4 % celkových výnosov z transferov. Výnosy z transferov z rozpočtu EÚ dosiahli 247 mil. eur.

3.4 Udalosti po dni, ku ktorému sa zostavuje konsolidovaná účtovná závierka

Po 31. decembri 2015 nastali nasledovné udalosti, ktoré si vyžadovali zverejnenie v účtovnej závierke za rok 2015:

Personálne zmeny vo vedení materskej účtovnej jednotky

Na základe uznesenia vlády SR č. 14606/2016 bol z funkcie štátneho tajomníka dňa 13.4.2016 odvolaný Mgr. Ivan Lesay, PhD. a do funkcie štátneho tajomníka od 14.4.2016 vymenovaná Ing. Dana Meager. Uznesením vlády č. 17197/2016 bol Mgr. Ivan Lesay, PhD. určený s účinnosťou od 1.6.2016 na dočasné pôsobenie vo funkcii tretieho štátneho tajomníka na ministerstve, a to na plnenie úloh súvisiacich s predsedníctvom Slovenskej republiky v Rade Európskej únie.

Poskytnutie grantu Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústave, a.s.

V rámci výzvy na predkladanie žiadostí o poskytnutie grantu z Nástroja na prepájanie Európy (CEF) bol udelený finančný príspevok v hodnote 1 559 000 eur na spolufinancovanie projektových a inžinierskych činností pre SK – HU vedenia Gabčíkovo – Gongyu – Veľký Ďur a Rimavská Sobota – Sajoivanka.

Precenenie majetku Slovenskej elektrizačnej prenosovej sústave, a.s.

Skupina za ktorú SEPS, a.s. zostavuje svoju konsolidovanú účtovnú závierku od 1.1.2016 precení dlhodobý majetok. Nové precenenie sa vykoná po piatich rokoch od prvého precenenia, ktoré sa uskutočnilo k 1.1.2011. Precenenie vykoná nezávislý znalec.

Potenciálne pohľadávky

V roku 2008 bola uzatvorená Rámcová zmluva o implementácii Iniciatívy JEREMIE medzi Slovenskou republikou a Európskym investičným fondom (EIF). V roku 2009 Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s. (SZRB, a.s.) založila

spoločnosť Slovenský záručný a investičný fond, s.r.o. (SZRF). V roku 2011 EIF vstúpil do spoločnosti SZRF, s.r.o. ako nový spoločník a zvýšil základné imanie spoločnosti o 68,4 mil. eur. Na základe definície obchodného podielu v Rámcovej zmluve obchodný podiel EIF znamená obchodný podiel v SZRF, s.r.o. vrátane podielu na zisku a podielu na likvidačnom zostatku SZRF, s.r.o., vlastnený EIF vo svojom vlastnom mene, avšak na účet Slovenskej republiky (zastúpenej Ministerstvom financií SR). Na základe auditovanej výročnej správy pre rok 2014 spoločnosti SZRF, s.r.o., je hodnota obchodného podielu, ktorý predstavuje potenciálnu pohľadávku Ministerstva financií SR k 31.12.2014 vo výške 85,7 mil. eur. V zmysle odseku 4.9. Rámcovej zmluvy písm. a) pokiaľ sa strany nedohodnú inak, v Dohode spoločníkov bude uvedené, že s účinnosťou k 31.12.2015 bude EIF povinný bezodplatne previesť obchodný podiel EIF na osobu ovládanú Slovenskou republikou (aby sa vyhlo pochybnostiam, touto osobou môže byť aj SZRB, a.s.), ktorá bude EIF oznámená zo strany SZRB, a.s. konajúcej podľa pokynov Ministerstva financií SR, ktoré budú vychádzať z uznesenia vlády SR určujúceho osobu ovládanú Slovenskou republikou. Podľa uznesenia vlády SR č. 736/2013 vláda SR splnomocnila podpredsedu vlády a ministra financií negociovať príslušné dokumenty s EIF potrebné k prevodu správy SZRF, s.r.o. na SZRB, a.s. resp. na jej dcérsku spoločnosť Slovenská záručná a rozvojová banka Asset Management, a.s. po jej založení. Listom ministra financií SR zo dňa 4.6.2015 bolo SZRB, a.s. oznámené, že slovenskou osobou, ktorá preberie riadenie SZRF, s.r.o. po EIF bude SZRB Asset Management, a.s. Táto spoločnosť preberie aj obchodný podiel v SZRF, s.r.o. od 1.1.2016.

Záver

Konsolidovaná účtovná závierka Ministerstva financií SR bola auditovaná v súlade s §22a zákona o účtovníctve audítorskou spoločnosťou Deloitte Audit, s.r.o. členom audítorskej a poradenskej spoločnosti Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Správa audítora o overení konsolidovanej účtovnej závierky a dodatok k správe o overení súladu výročnej správy s konsolidovanou účtovnou závierkou sú uvedené v nasledujúcich prílohách.

Ďalšie Informácie o organizáciách v konsolidovanom celku sú uvedené v ich účtovných závierkach⁶, výročných správach a na webových sídlach jednotlivých organizácií.

⁶ www.registeruz.sk